

శతకాలు

భక్తి, జ్ఞాన, నీతి

అప్పనపల్లి బాలాజీ చతుస్సతి

సదాశివ సమారంభం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు శుక మహర్షి

గురు వాదర మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శ్రీకృష్ణ

శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాలాచీ

గురు గోరమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

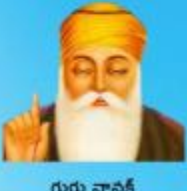
గురు రవీంద్రానంద

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి

యోగి వేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతం

గురు శైలింగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయి

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

గురు హాయి బాలా

గురు ఆరబింద్

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు భక్తవేదాంత ప్రభుపాద

గురు మళయాళస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రకీర్తిర పరమాచార్య

వందే గురుపరంపరాం..

నన్ను "నేను" తెలుసుకోవటానికి
నన్ను "నేను" మార్చుకోవటానికి
"నేను" గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంథాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంథాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంథాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకే దాదాపు 5000 పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా <http://www.new.dli.ernet.in>), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(<https://archive.org>), గూగుల్ వెబ్ సైట్(<https://www.google.co.in>), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(<http://www.microsoft.com>) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంథాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటి, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంథాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in> లేక <http://www.dli.ernet.in>
- 2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: <http://www.sairealattitudemanagement.org>
- 3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: <https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: <https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement>

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంధ వీడియోలు: <https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైనా పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంథపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2990100028418

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంథముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

SaiRealAttitudeManagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

*** సర్వం శ్రీ సాయినాథ పాద సమర్పణమస్తు ***

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

<http://www.new.dli.ernet.in>

The screenshot shows the Digital Library of India website interface. The browser address bar displays www.new.dli.ernet.in. The main header features the logo and the text "Digital Library of India Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres." A navigation menu includes links for Home, Vision, Mission, Goals, Benefits, Content Selection, Current Status, People, Funding, Copyright Policy, FAQ, and RFP.

On the left side, there is a search filter section with the following options:

- Books (selected), Journals, Newspapers, Palm-Leaves (Manuscripts)
- Title:
- Author:
- Year: to
- Subject: Any Subject
- Language:
- Scanning Centre: Any Centre
- Buttons: Clear, Search

Below the search filters, there are links for "Presentations and Report", "Statistics Report", "Status Report", "Feedback | Suggestions | Problems | Missing links or Books".

The main content area features a large graphic of the letters "DLI" in a stylized font. Below it, a text box states: "For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind. Click Here to know More about DLI ^{New!}".

Below this, there are four columns of links:

- Books**: [Rashtrapati Bhavan](#), [CMU-Books](#), [Sanskrit](#), [TTD Tirupathi](#), [Kerala Sahitya Akademi](#)
- Journals**: [INSA](#)
- Newspapers**: [Times of India](#), [Indian Express](#), [The Hindu](#), [Deccan Herald](#), [Eenadu](#), [Vaartha](#)
- Manuscripts**: [Tamil Heritage Foundation](#), [AnnaUniversity ^{New!}](#)

Below these columns, there are several navigation menus:

- Title Beginning with.**: A row of buttons labeled A through Z.
- Author's Last Name**: A row of buttons labeled A through Z.
- Year**: A row of buttons labeled 1850-1900, 1901-1910, 1911-1920, 1921-1930, 1931-1940, 1941-1950, 1951-.
- Subject**: A row of buttons labeled Astrophysics, Biology, Chemistry, Education, Law, Mathematics, Mythology, Religion, and For more subjects...
- Language**: A row of buttons labeled Sanskrit, English, Bengali, Hindi, Kannada, Marathi, Tamil, Telugu, and Urdu.

At the bottom left, there is a note: "Click here for PDF collection DLI MIRROR at IJCAA Data Center PUNE".

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

“దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్టమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జలిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ, సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజూ పువ్వుల రాసుల్ని వికసించజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిప్యలు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

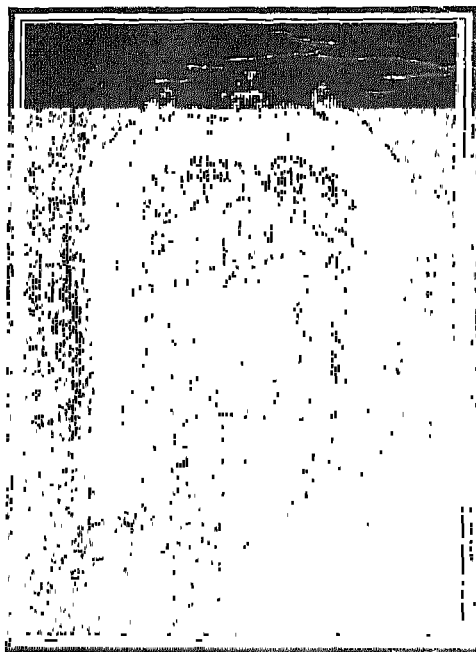
ఇచ్చాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నిటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. “నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

అష్టనవతి

శ్రీధారాబాలాజీచక్రవర్తి

కృతికర్త

మొండా చిన సీతారామయ్య ఎమ్.వి.

ఆంధ్రోపన్యాసకుడు (రిటైర్డు)

ధవళేశ్వరము.

శ్రీరస్తు

ఓం శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణేనమః

ఓం నమో వాసుదేవాయ

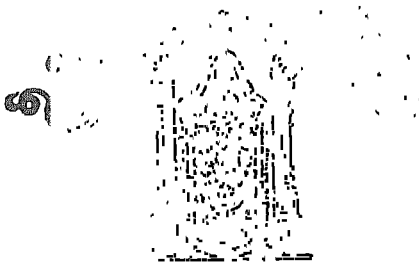
ఓం నమో నారాయణాయ

ఓం నమో వేంకటేశాయ

ఓం నమో బాలబాలాజి దేవాయ

అష్టనవల్లి

— ౧౯౩౭ —

శ్రీకరంబులు సంసార సింధుతార
కములు సంతోష సంవర్ధకములు వృజిన
విపిన వీతిహోత్రములు శ్రీవేంకటేశ
చరణ రాజీవములు మాకు శరణ మగుత.

THIS BOOK IS PUBLISHED WITH THE FINANCIAL ASSISTANCE OF TIRUMALA TIRUPATI DEVASTHANAMS UNDER THEIR SCHEME "AID TO PUBLISH RELIGIOUS BOOKS"

కృతికర్త

మొండా చిన సీతారామయ్య ఎమ్.ఎ.

ఆంధ్రోపన్యాసకుడు (లిట్రేర్సు)

ధవళేశ్వరము.

ఇష్ట దేవ తాస్తు తి

శ్రీరాధావనజేక్షణా కుచయుగ శ్రీగంధ సలవాసిత
 స్ఫారోరస్థల తాస్తుభుండు, మురళీ సంగీత సమ్మోహితా
 భీరైణీనయనా విలాస నటనాపిక్షాంతరంగుండు, బృం
 దారామాంతరకేళిలోలుండు యశోదాపత్య మోమున్ మమున్ 1

సామజదై త్యసూదనుండు, శైలవిభేదన ముఖ్యదేవతా
 స్తోమకీరీటరత్న రుచిశోభిత దివ్యపదాంబుజుండు, దు
 ర్గామహిళామనోహరుండు, రౌప్యగిరిం ద్రవిహారుఁ డార్త లో
 కామరభూరుహుండు శివుఁ డాద్యుండు మమ్ములనేలు నిచ్చలున్. 2

సురమునిసంఘముల్ గౌలువ శుభ్ర కుశేశయ పీఠిపై నిరం
 తరము వసించి పల్కుజెలి నవ్వులపువ్వులఁ జొక్కునట్టి యా
 సరసిజ నాభసూతి ననిశంబును మాకుఁ జిరాయురున్న తుల్
 కరుణ నొసంగవేఁడెదను గమ్రుకవిత్వవచస్సుమాంజలిన్. 3

దురితధ్వాంతముఁ బాపఁ దిగ్మరుచిగా దుఃఖాద్రినందోహమున్
 హరియింపన్ గులిశమ్ముగాఁ బ్రబల విఘ్నానోకహానీకమున్
 బెఱుకన్ జండమరుత్తుగాఁ బరఁగు స్తంబేరాస్య హేరంబునిన్
 స్థిరభక్తిన్ భజియింతు నేను ధిషణాదీవ్యత్యవిత్వాప్తికై. 4

నిర్జర ప్రోతస్విని వీచికా డోలి
 కా మాలికా చలకోమల నవ
 కల్హార సాంద్రసుగంధ సంగ్రహణ స
 మాగత సమద బంధర నితాంత
 ఝంకార విభ్రాంత ఝషకేతనాధూత
 శింజినీ వల్లివిచిత్రరావ
 విహ్వల యౌవత విభ్రమ విహరణ
 ప్రాసాద చంద్ర శాలాప్రతిష్ఠి
 తక్షపేశదృష్ట్యల స్థగితమాక్తి
 కాతత చ్చవు లొలయు సాకేతమండు

- నాలగూ జానకీజాని మామక దురంత
 పాపభుజగనుపట్టుడై వఱలుఁగాక. 5
- నీరధి లంఘనావగత నిర్భరరంహుని రామపాద నీ
 రేగ హ మాకరంద లహరీ పరితోషిత చిత్తభృంగునిన్
 హీరసముజ్జ్వలాంగుని వనేచరనాథునిఁ బింగళాక్షునిన్
 మేరుసమానధీరుని సమీరకుమారునిఁ గొల్తు భక్తిమై 6
 క్షీరపయోధిపుత్రయయి శిష్టవరప్రద కామధేనువై
 వారిజనేత్రుఁ పేరురముపై నెడఁబాయక పొల్చియుండు ల
 క్ష్మీరమణిలలామ నిజశీతలపేశల సద్బ్రుతాసుధా
 సారములన్ మముం దనిపి శాశ్వతభోగము లిచ్చి కావుతన్. 7
 ఓ జగదేకమాత! వికచోత్పల పత్రవిశాల నేత్ర! ని
 ర్వాజ కృపాసముద్ర! నిగమాంత హీరణ్మయ కుండలప్రభా
 రాజిత సత్సభాంతర! చిరంతన మౌనిజనాస్యదర్పణ
 బ్రాజిత దివ్యరూప! నినుఁ బాయనిభక్తి భజింతు భారతీ! 8
 విమల కృష్ణానదీ వీచికా గత సచీ
 రంబులు వింజామరములు వీవ
 మల్లిశ్వరస్వామిమస్తకాలంకృత
 బాలేందురోచి నివ్యాళు లిడఁగ
 ఇంద్రకీలాహాగ్య సాంద్రవృక్షచ్ఛాయ
 భవ్యాతపత్రమై పరిధవిల్ల
 వందారు సద్భక్తబృందాంతరంగముల్
 పూజా సుమంబులై పొలుపు మిగుల
 విజయవాటికా సౌవర్ణ పీఠిమీఁద
 నయినపర్వంబుగా దర్శనం బొసంగు
 కనకదుర్గా! విదారిత కలుషవర్గ!
 ఏటి కోళ్ళందు కొనుచు మమ్మేలు తల్లి 9

స్తోత్రలహరి

శ్రీ కై వల్యపదప్రద!

నాకధునీజననపాద! నందక ధారీ:

సాకారః నిరాకార! భ

వాకూపార కలశీజ! అగమరూపా!

1

తిరుపతి వేంకటరమణా!

దరహాసముఖారవింద! ధరణీ దయితా!

నిరుపమ కారుణ్యగుణో

త్తర! త్రిగుణాత్మక! దశావతారవిరాజీ!

లీలామానుష విగ్రహా

ప్రాలేయామయూఖమౌళి పందితనామా:

త్రైలోక్యాభయదాయక!

క్షాళితశరణార్థిదురిత కర్దమనివయా!

3

నీరద శక్రనీలరమణీయ తనూవిభవమ్ముతోడ, వి

స్ఫార విలోచనాబ్జవిలసత్కరుణా మధువృష్టితోడఁ జాం

ద్రీరుచిరాభసుందర వినిర్మల హాసముతోడ, భక్తమం

దార! ముకుంద! నీ మధుర దర్శన భాగ్య మొసంగ వేఁడెదన్

4

నీవె మదీయమానసవనీ రుచిమన్మధుమూర్తివంచు, సం

భావన చేసి, మోహకరమంగళరూప! త్వదీయపాదసే

వా వినిబద్ధబుద్ధి ననవద్యసుఖప్రదముక్తిభద్రదం

తావళ కుంభపీఠి సముదాత్తగతిన్ జరియింప నెంచెదన్.

5

మోహనవంశనాళరవమున్ వినినంతనె సృష్టియొల్ల, ను

త్సాహసమగ్రతన్ బరవశంబగు నందు, రదొక్కమాటు, శే

షాహిశయాన! నా చెవుల హాయిగ నింపుము, స్వర్గసౌఖ్య పం

దోహము, గోరబోను బరితోషముతోఁ బులకింతు నీ యొడిన్.

6

నీ రమ్యాల్ క జ్యో
 త్సార్ చులు నిండినట్టి నామది పారా
 వారమ్మై యుప్పొంగదె?
 పారాశర్యాది సుకవి వర్ణిత చరితా:

7

పదునాణ్ణెడుల ప్రాయమందుఁ గవితా ప్రావీణ్యముం జూపి, శా
 రదఁ గై సేసితి 'తెనెవాఁక'లను పేరన్ ఖండకావ్యోపదన్
 ముదమొప్పారఁగ "సుప్రభాత" సుమనఃపుంజంబు నీకిచ్చితిన్
 మది నిస్సాంచు నదృష్టమియఁగదె శ్రీమద్వేంకటాద్రిప్రభూ!

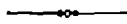
8

ఒప్పులో తప్పులో యెఱుఁగ నొజ్జల పజ్జను నేర్చినట్టి మేల్
 కప్పురతావి పోఁడుములు గల్గు తెలుంగుఁగవిత్వపుంజవుల్
 చొప్పడ ని న్ననారతము స్తోత్రము సేసెద, కావ రాఁగదే
 అప్పనపల్లి దేవర! కృపామృతసాగర! వేంకటేశ్వరా!

9

భక్తితోఁ జతుశ్శతని నీపై రచించి
 ప్రీతి నీకుఁ గాన్కఁగ సమర్పించుకొంటి
 భక్తరోలంబనికురుంబ పారిజాత!
 వేంకటేశ్వర! నన్ను దీవింపుమయ్య!

10

అనుక్రమణిక

	పుట
1. శ్రీ స్వామి సంకీర్తనము	1
2. అప్పనపల్లి క్షేత్రవైభవము	10
3. ఆత్మ నివేదనము	17
4. వివిధ దైవత భాగవత వర్ణనము	61
5. శ్రీరామావతారలీలలు	64
6. శ్రీకృష్ణావతారలీలలు	68
7. సామాజిక స్పృహ	75
8. దశావతార వర్ణనము	81
9. కృతికర్తృవిషయాదికము	83
10. ఫలశ్రుతి	85

1 శ్రీ స్వామి సంకీర్తనము

శ్రీసతీలోచనోత్పల భాసమాన
 పూర్ణమాహిమధామ! అంభోజనాభ!
 శ్రీతజనావనదీక్షాధురీణహృదయ!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 1

ఆదిమధ్యాంతరహిత! ప్రహ్లాద నార
 దాది సద్భక్తజనసేవితాంఘ్రియుగళ!
 విహగపరివృథవాహన! వేదవేద్య!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 2

మాన్యమునిగణజేగీయ మాన చరిత!
 సకల లోకపాల! మనోజ్ఞ శక్రసీల
 శతసహస్ర రోచిర్నిభ శ్యామలాంగ!
 బాల బాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 3

దైత్యసందోహకాంతారదావదహన!
 దురితసంతమసచ్చటాద్యుమణితేజ!
 పితౄణాశేయ పరిధాన! విశ్వరూప!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 4

మఘవముఖ్యనిర్జరనమ్రమౌళిరత్న
 కాంతిసీరాజితచరణకంజయుగ్మ!
 పన్న గాధీశపర్యంక! పరమపురుష!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 5

ప్రణవకాసారసంచారరాజహంస!
వివిధబాధాశిలోచ్ఛయభీదురపాణి!
భాగవతచాతకవినీలవార్షకాభ్ర!
బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ!

6

శంఖ చక్ర గదా శార్ఙ్గ సహితహస్త!
సురధునీజన్మకారణసుభగపాద!
జానుపర్యంతలంబితస్వర్ణహార!
బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ !

7

సత్పురుషశుకాసీకరసాలసాల!
చికురపిహితవిశాలసున్నీగ్ధఫాల!
అప్రమేయవిశిష్టగుణాలవాల!
బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ!

8

శ్రీనివాస ! పద్మావతీప్రేమపారి
జాతసౌరభ్యసంసక్తచంచరీక !
సచ్చిదానందసద్గుణసౌమ్యమూర్తి!
బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ!

9

యదుకులాంబుధిచంద్ర ! మాయాప్రకల్పి
తాఖిలజగత్సమూహ ! వేదాంతకనక
పంజరస్ఫురచ్ఛారిక ! పాండురంగ!
బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ !

10

నుజనహిత ! జగన్నాటక నూత్రధారి !
 సర్వలోకైకదేశికసార్వభౌమ !
 పూర్వగీర్వాణదుర్వారగర్వహరణ !
 బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ !

11

నవ్యనవనీతచోర ! బృందావనీ వి
 హార ! శతకోటిమన్మథాకార ! రుక్మి
 ణీ రుచిరదరహాసచాంద్రీచకోర !
 బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ !

12

దేవకీప్రియాత్మజ ! వసుదేవనయన
 తామరసనభోమణి ! యశోదా ముదబ్ధి
 పర్వ చంద్రమ ! నందగోపాలబాల !
 బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ !

13

అమృతరూప ! హృషీకేశ ! యజ్ఞపురుష !
 విష్ణురత్రవ ! వైకుంఠ ! వృష్టితిలక !
 అచ్యుత ! వృషాకపి ! ఉపేంద్ర ! అద్వితీయ !
 బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ !

14

బర్హి బర్హావతంస ! దాశార్హ ! రమ్య
 కౌస్తుభవిరాజమాన వక్షఃప్రదేశ !
 సప్తభూభృన్ని వాస ! ప్రసన్నహాస !
 బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ !

15

ఏకశృంగః విష్వక్సేనః వృషః విరించి!
 విష్ణుదేవః సాత్వతః శిపివిష్టః కపిల!
 పృశ్నిగర్భః అధోక్షజః విశ్రుతాత్మ!
 బాలబాలాజిః అప్పనపల్లదేవ! 16

వామదేవప్రియంకర! సోమసూర్య
 లోచనద్వయః నిర్జర నైచికి ప
 యోభిషేకస్ఫురన్నిత్యయౌవనాఢ్య!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 17

రాధికా వరవర్ణినీ ప్రణయచూత
 పల్లవాస్వాదనోన్మత్తపరభృతంబ!
 రాసలీలావినోదసంప్రణహృదయ!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 18

ముంజకేశ! త్రివిక్రమ! ముక్తనంగ!
 చక్రపాణి! చతుర్భుజ! జలజనాభ!
 కైటభారి, నారాయణ! కనకవసనః
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 19

నిర్మలజ్ఞానదీపకాంతిచ్ఛటా వి
 దారితభవాంధకార! పంకేరుహాస
 నాదిదైవదురాపదివ్యస్వరూప!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 20

ఫల్గునశతాంగచోదక! ప్రత్యగాత్మ!
 చైద్య మస్తకచ్ఛేదక! సత్యదేవ!
 మహితముచికుందమోక్షద! మంజుభాష!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లి దేవ! 21

చతురశృంగారసాగర! శాంతరూప!
 సురుచిర మసార సన్నిభ శోభనాంగ!
 అభయ ముద్రాంచిత వర కరాంబుజాత!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 22

సనకముఖ్యయోగీశ్వరవినుతచరిత!
 మారుతాత్మజపూజితచారుచరణ!
 కార్తవీర్యబాహు సహస్ర గర్వ హారి!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 23

సింధుకన్యామనోహర! శేషభోగ
 మణివిరాజితమేచక మంజులాంగ!
 నవ్యమౌక్తికాలంకృతనాసికాగ్ర!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 24

గర్భదారిద్ర్యవిధ్వంసకప్రసిద్ధ
 నామ! సంస్తుత్యనద్గుణోద్దామ! సవితృ
 వంశ కలశాబ్ధి సోమ! విపద్విరామ!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 25

అసితకువలయనమధికమస్పృణదేహ!
 మిత్రవిందా మనఃప్రియ! ఛత్రితాహి,
 హంసడిభక దుర్ణయ తుహినాంశుమాలి!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 26

దేవకీగర్భశుక్తిమాక్తికఫలంబ!
 సత్యభామా మనోవనీ నిత్యదైత్ర.
 త్రిజగదాహ్లాదకారకదివ్యరూప!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 27

నిర్వికార! నిరంజన! నిర్వికల్ప!
 నిరుపమాన! నిరామయ! నిర్విశేష!
 నిష్కళంక! నిరాకార! నిర్నిరోధ!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 28

క్షీరసాగరశయన! లక్ష్మీ కుచాగ్ర
 మృగమదామోదపులకితమేచకాంగ!
 భవ్యనిశ్చేయసప్రదపాదపద్మ!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 29

నందనందన! గోవింద! నాదలోల!
 కేశవ! వనమాలి! హరి! శ్రీకృష్ణ! శౌరి!
 కంఠుకంధర! కమలాక్ష! కంసవైరి!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 30

మాధవా! మాధుసూదన! మదనజనక!
 వరకృపా వరుణాలయ! వాసుదేవ!
 వడ్డికాసులసామి! శ్రీవత్సచిహ్న!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 31

నిత్యసంతోషదాయక! శ్రుత్యతీత
 భవ్యకాంతివిద్యోతితదివ్యదేహ!
 నిజముఖోద్గీతగీతాధనీప్రవాహ!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 32

అంబురహపత్రనేత్ర! సంయమివరేణ్య
 మానసారామచైత్ర! రమాకళత్ర!
 దురితవల్లీలవిత్ర! సాధుజనమిత్ర!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 33

ఉపనిషద్వనకేళీమయూర! కాళి
 యాహిభోగాగ్రవిస్ఫురిణాంఘ్రియుగళ!
 పద్మజాతాండభాండసంభరితగర్భ!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 34

సర్వతోముఖ! భక్తవత్సల! పురాణ
 పురుష! కుత్కిలధారి! మధ్వరి! సహస్ర
 శీర్ష! దామోదర! ముకుంద! సింధుసదన!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 35

రామ! రఘురామ! జగదభిరామ! దనుజ
రాజదుర్వారగర్వవిరామ! భవ మ
హాబ్ధి తారకనామ! భద్రాద్రిధామ!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ ! 36

శ్రుతిశిఖావతంసపవిత్రసుందరాంఘ్రి
పల్లవద్వయః ప్రణవరూపవ్రభావి
తాభిలాండకోటి ద్రుహిణాండనిచయ!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 37

కనకమయచేలః ముకురసంకాశరమ్య
భాసురకపోలః గాయకభక్తగాన
లోలః కాయకాంతిజితేంద్రనీలజాల!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 38

శ్యామసుందర! భువనరక్షైకదక్ష!
చిద్గనవిస్ఫురద్రమ్యశీతరోచిః
నామగుణరూపరహిత! సన్మాన్యచరిత!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 39

నిగమనిగదితనిరుపమసుగుణపుంజ!
అష్టకులసతీరుచిరవక్త్రాబ్జమిహిరః
విష్టవత్రయరక్షావిశిష్టహస్త!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 40

నిఖిలదిగధీశ బృంద వందిత పదాబ్జ !
 శుకమునీంద్రవచోవార్ధిశుభ్రకిరణ!
 వాఙ్మనోనేత్రదుర్లభభాగ్యరాశి!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 41

జలజభవ శార్ఙ్గ శర్వతేజఃప్రభాస!
 ముగ్ధమోహనసౌందర్యముదితభువన!
 సాధుసారంగయూధవర్షాపయోద!
 బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ! 42

జయ భుజంగాహితధ్వజ! జయ రమేశ!
 జయ సునాసీరసేవిత! జయ మురారి!
 జయ కపర్దికార్ముకభంగ! జయ శుభాంగ!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 43

శ్రౌతమాకందశాఖాచరత్పికేంద్ర!
 ఘోషయోపిజ్జనాపరకుసుమబాణ!
 శుక్లపక్షచంద్రాలోకశుభ్రహాస!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 44

2 అప్పనపల్లి ఊర్రవైభవము

రమ్మవై కుంతపురిపై విరక్తిఁ జెంది
 కోనసీమ నప్పనపల్లి కోవెలకను
 పద్మతోడ వచ్చిన నీకు స్వాగతంబు!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 45

ఉత్తరదిశాభిముఖముగాఁ జిత్త మలరఁ
 బాటు వైనతేయాపగాతీరభూమి
 ఖ్యాతిఁ గాంచిన శ్రీతలోకకల్పశాఖి
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 46

నయనపర్వముఁ గూర్చెడి నారికేళ
 వృక్షసంతతి నడుమ సంప్రీతిఁ గొలుపు
 దేవళంబున నెలకొన్న దివ్యమూర్తి!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 47

మిసిమి తొలుకారుమబ్బుల మేలమాడు
 నీలదేహముతోడ మా మ్రోల నిలిచి
 కనుల విందొనగూర్చుము కాంక్ష తీఱ
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 48

ధర్మసంస్థాపనార్థమై ధరణిఁ బుట్టి
 దుష్టనివహంబుఁ గూల్చి సాధులను గాచి
 భక్తరక్షకబిరుదానఁ బరఁగు వరద!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 49

సూరిజనులకుఁ గొంగుబంగార మగుచు
 దీనజనులకు దేవతాధేను వగుచు
 ముదముతో దర్శనం బిచ్చు నదమలాంగ!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 50

సౌరభంబులు చిమ్ము పఠీరజలము
 నాలయపు వాకిటను గలయంపిఁ జల్లి
 మేలి మ్రుగ్గులు వెట్టిరి మెలఁతలెలమి,
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 51

కర్ణపేయమై గుడిని జేగంట మ్రోఁగఁ
 గనుల నానందబాష్పశీకరము లొల్క
 జనులు నినుఁ జూచు వేడుక సాగినారు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 52

ప్రాతరాదిత్యకిరణవారమ్ము సోఁకి
 పులకరించిన క్రొందమ్మిఘాలు దెచ్చి
 దాసు లర్చింప నిన్ను విచ్చేసినారు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 53

వేదకోవిదగ్రామణుల్ విప్రవరులు
 వారిదగభీరకంఠరావముల నిన్ను
 మస్తకన్యస్తహస్తులై ప్రస్తుతింతుఁ
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 54

అభము శుభము నెఱుగని యప్పన్న నాఁడు
 తపము చేసిన యట్టి యీ స్థలము నేఁడు
 రహిని నీ యున్నిచే దీర్ఘరాజమయ్యె;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 55

“దేవదూత” రామస్వామి దీక్షఁ బూని
 ఏడుకొండలవాని సర్వేశు నిన్ను
 ‘బాల బాలాజి’ గా నిటఁ బాదుకొలిపె
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 56

అగ్ని దగ్గ మై పూరిల్లు హరువు మీఱి
 దివ్య దేవాలయంబుగాఁ దేజరిలఁగ
 హేతుభూతుఁడవీ వని యెంతు మేము;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 57

కోవెలకు ధ్వజస్తంభంబుకొఱకు, వఱద
 లోన తేకుమాను తనంతఁ దానె యేగు
 దెంచు తున్న నీ మహిమ గాఁ చెల్ల మయ్యె;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 58

నాఁడు చెఱసాలలోఁబుట్టి నావు; నేఁడు
 వేడ్కఁ గొప్పెరరాశిలో, వెలసినావు;
 నీదు లీలలు మాకు వర్జింపఁ దరమె
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 59

నిత్య యాత్రాస్థలంబుగా, నిఖిలభక్త
కామితార్థప్రదాయిగాఁ గడుఁబ్రసిద్ధిఁ
గాంచె నప్పనపల్లి నీ కారణముగ;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 60

మల్లికా కుంద మందార మాలతీ ల
తాంత మాలికల్ నీ కంఠ మం దలంక
రింపఁ జేరినారు జనులు శ్రేణులుగను
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 61

జాతికులమతభావంపు శంక లేక
యెల్లవారలు సహపంక్తి నుల్ల మలర
భోజనము పేయుట గుడి నబ్బరము గాదె;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 62

శేషపర్వంకశాయి లక్ష్మీధవుండు
పార్థసారథి పుట్టలోఁ భాలు ద్రావు
శ్రీనివాసుండు కోవెలఁ గానిపింతు
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 63

మయునిఁ దలదన్ను శిల్పులు నయము మీఱ
దివ్యనిస్తులవాస్తు దీధితులు నింపి
తిరుమలకు దీటుగా గుడిఁ దీర్చినారు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 64

విమలగోదావరీతరంగముల మీఠి
 కొదమతెమ్మెరల్ వేబోక ముదముతోడ
 వీచి వీచోపులై నీకుఁ బ్రీతినెఱపు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 65

అప్పరోవధూవ్రాతంబు నపహసించు
 నాటవెలఁదులు చతురలాస్యము లొనర్పఁ
 గలిమిదేవేరి క్షీఁగంట నలరు స్వామి
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 66

ఫణసహస్రంబు ఛత్రమై పరిధవిల్ల
 భుజగనాథుఁ డనంతుఁడు నిజతనూ వి
 లాస మెసఁగ, ని న్నొలువ విచ్చేసినాఁడు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 67

పక్షవిక్షేప సంజాత పవనవేగ
 ఘూర్ణితాభోధి ఖగరాజు! కుతుక మొప్పు
 నీ విహారవాహన మౌచు నిలిచినాఁడు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 68

స్వర్ణశైలాభదేహుండు, స్వామికార్య
 తత్పరుఁడు హనుమంతుఁడు ద్వారపాల
 వృత్తిఁ జేపట్ట నీగుడి నిచ్చగించె;
 బాల బాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 69

కలుషహారిణి యాకాశగంగ నీధు
చారువరణకంజాతసంజాత యగుచు
విష్ణుపది యన్న తనపేరు విశదపఱిచె
బాలబాలాజీ! అప్పనపల్లిదేవ! 70

కామగవిపాలతోడ సుత్రాముఁ డెలమి
నమృతమాధుర్యతుల్యపాయసముఁ దెచ్చి
ముచ్చుటగ నీకు నైవేద్య మిచ్చి మురియు;
బాలబాలాజీ! అప్పనపల్లిదేవ! 71

సరస సంగీత రసధునీ రుగులు పొంగ
నారదుఁడు తుంబురుఁడు నీదు చారుచరితఁ
బాడ్చుచుందురు దృఢభక్తి భరితు లగుచు
బాలబాలాజీ! అప్పనపల్లిదేవ! 72

సుర గరుడ నాగ యక్ష కింపురుష సిద్ధ
సాధ్య కిన్నర ముఖ్య ఖేచర గణంబు
నమ్రశీర్షు లై నీకు వందన మొనర్తు;
బాలబాలాజీ! అప్పనపల్లిదేవ! 73

బ్రహ్మరుద్రు లింద్రాదిదిక్పతులు పరమ
భాగవతులు, మహర్షులు భక్తి నిన్ను
సౌఖ్యశాయనికు లగుచు సంస్తుతింతు;
బాలబాలాజీ! అప్పనపల్లిదేవ! 74

కలికిచూపులకలువదండల నొసంగి
 యలఁతినవ్వుల నివ్వాళు లెలమి నిచ్చి
 సిరియుఁ బుడమియు నినుఁ గోరి చెరినారఁ;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 75

నందనోద్యానసీమలో నందమైన
 యలరులను గోసితెచ్చి మాల్యములు గ్రుచ్చి
 వేల్పుటిల్లాండ్రు నీ కీయ వేచినారు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 76

వైనతేయనిమ్మ గ విరజానదీమ
 తల్లిగాఁ, జిన్నియప్పనపల్లి భాస
 మాన వైకుంఠపురిగ మా మదిని దోఁచు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 77

పచ్చవిలుకానితల్లికిఁ బంటవలఁతి
 కొక్కరూపునఁ బొలయల్కఁ జక్కడిద్దు
 చతురరసికునిగా నిన్ను స్తుతులొనర్తు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 78

తమ్మిచూలికి శూలికి నెమ్మనమాన
 సమ్మదముఁ గూర్చు భవదీయచారుమూర్తి
 వీక్షణోత్సవ మొప్పుఁ జూపింపుమయ్య
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 79

3 ఆత్మని చేదనము

చూపులు చకోరకంబులై చుట్టుముట్టి
యుష్మదీయాస్యచంద్రపీయూషపాన
పారవశ్యాన నిరతంబుఁ బర్వలెత్తు
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 80

హృదయభావసుమంబుల నేర్చి కూర్చి
యుపదగా నీకు నర్పింప నుత్సహింతు;
దీను నను గావు మో సామగానలోల!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 81

ఇంద్రతుల్యవై భవముపై నిచ్చలేదు
త్రిదివసుందరీరమమాణదృష్టిలేదు
భక్తినిన్ను సేవింప నాసక్తిగలదు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 82

ఆపదలు శ్వాపదములై భయానకముగ
మీఁద లంఘించు దుర్వేళ నాదుకొనఁగ
నభయహస్త మందించు రథాంగపాణి!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 83

ముంచుకొనివచ్చు దుఃఖనముద్రభంగ
సంఘములఁజిక్కి తరియింప శక్తిలేక
నిన్నె పెనునౌకగా మది నిలుపుకొంటి;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 84

జననమరణమ్ము లీ కాలచక్రమందుఁ
జాలగాఁ బొంది విసిగి వేసారినాఁడ
వేగ నినుఁజేరు త్రోవఁ జూపింపుమయ్యః
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 85

చీకటిని జూచి భీతిల్లు చిన్ని బిడ్డ
నెదకుఁజేర్చెడి తండ్రిగానెంచి నిన్నుఁ
ప్రీతిఁ గొల్చెడి నాకుఁ జేయూఁతనిమ్ముః
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 86

బ్రతుకుఁ దార్తీయపురుషార్థపరముఁజేసి
జీవితచరమాంకమున నిన్ జేరినాఁడ
వ్యసనపరతంత్రు మన్నింపుమయ్య నన్నుః
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 87

జ్ఞానలవదుర్విదగ్ధత సాధుజనులఁ
బ్రల్లదములాడి పాపకూపమునఁబడితి
పతితపావన! నన్నుఁ గాపాడుమయ్యః
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 88

ఊహ లుప్పొంగు రత్నా కరోర్మిమాల
లొచు డెందంబు నైశ్చల్యమందకుండ
క్షోభఁబెట్టును; శాంతిఁ జేకూర్చు నాకుః
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 89

కనులఁగూరుకురాదు నెమ్మనము సతము
 ప్రాణభీతిని నూయెలపగిది నూఁగు
 నెటులఁ గరుణించి ప్రోతువో యింక నన్ను;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

90

ఎట్టి క్షేతములైన నిన్నెంచఁగానె
 వెలుతురును జూచి చీకటి తోలఁగురీతిఁ
 బంపబంకాళమై వేగఁ బరుగుదీయు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

91

ఆలుబిడ్డలు చుట్టము లాత్మసఖులు
 భోగభాగ్యతతులు నీటిబుడగలంచుఁ
 దెలిసికొని నిన్ను నమ్మితి దృఢముగాను;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

92

నిబిడదారిద్ర్యకల్లోలిసీప్రవాహం
 మందు ముస్లి తేలేడి నిస్సహాయునన్నుఁ
 గనికరంబున దరిఁజేర్చి కావుమయ్య;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

93

దారసంతానపోషణభారవశత
 నలసిపోయితి సంసారజలధినీదఁ
 జేతులెత్తి మ్రొక్కెదఁ గటాక్షింపునన్ను
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

94

ఎదురుదెబ్బలుతప్ప నాబ్రదుకులోన
 వీసమెత్తుసౌఖ్య మనుభవింపనైతి
 నుడుకుఁగన్నీరుఁ దుడువరావోయి వరద!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 95

త్రాఁచు ఘాతకారములకు సంత్రాసమందు
 కప్పరీతి మృత్యువుపేరు చెప్ప గానె
 యడలిపోయెడి నా కభయమ్ము నిమ్ము
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 96

నియమబద్ధత నిన్ను ధ్యానింపలేను
 స్పష్టముగ నీదు కీర్తనల్ పాడలేను
 కృప దలిర్పఁగా నన్నువీక్షింపు మభవ!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 97

వేదశాస్త్రవైదుష్య మబ్బినదిలేదు
 విదిత తీర్థ దర్శనము చుక్కెదురు నాకు
 హృదిని నమ్మితి నీవె నా కేడుగడగ
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 98

ఆశ లను కందిరీఁగ లీ యంతరంగ
 కోటరముఁజొచ్చి నిరతమారాటపెట్టు
 శ్రమముఁబొందెడినాకు స్వాస్థ్యమ్ము నిమ్ము
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 99

నామరూపరహితు నిన్ను నేమ మొప్పుఁ
దలఁచి తరియింప నా కసాధ్యంబుగాదె?
ఆర్తునకు నాకు నీవె కొండంత యండ
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 100

తీవ్రరోగార్తిచే గడు దిగులుఁజెంది
కన్నులనె ప్రాణముల్ నిల్చుకొన్నయట్టి
ప్రజకు సర్వధా నీవె శ్రీరామరక్ష
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 101

నీటి యెద్దడిఁజూచి కన్నీరుగార్చి
పైరుఁగావంగ నిను రైతు కోరినపుడు
వృష్టిఁ గురియించి సస్యసమృద్ధి నీవె
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 102

దుఃఖమేఘాంచలంబునఁ దొంగిచూచు
మోదసౌదామినీరేఖ మోహపఱుప
బ్రతుకు బాధలు మఱుతురు ప్రజ లదేమొ!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 103

తారకబ్రహ్మమంత్రతత్వజ్ఞుఁ డంజ
నా సుతుఁడుతప్ప భవదీయనామమహిమ
నెఱుగ నెవ్వారు దక్షు లీ పృథివిలోన
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 104

శుద్ధచైతన్యమూర్తిగా సూరిజనులు
 నిన్నుఁ బేర్కొందు రదియేమొ నిశ్చయించి
 తెలిసికొనెడి శక్తినిఁ బ్రసాదింపు నాకు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 105

అగణితంబులగు మతములవతరించి
 నిన్ను వాకొన్నతీరు సంతృప్తి నిడదు;
 సగుణుడవొ నిర్గుణుడవొ విస్పష్టపఱువు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 106

ఆజవంజవపాఠోధియందు ముని
 కొట్టుమిట్టాడు నన్నుఁ జీకొట్టకుండఁ
 దావకకటాక్ష నోకతోఁ గావుమయ్య;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 107

చల్లజేయఁ జొక్కపువేన్న సంభవించు
 రీతి నిష్ఠతో నినుఁ గొల్వఁ జేతమందుఁ
 గానవత్తువు నత్స్వరూపాన నీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 108

వాఙ్మనోనేత్రములకుఁ దావకనినర్గ
 తత్త్వ మెఱుగంగ శక్యమే? తామసుడను
 నాకు నీ దర్శనంబుఁ గన్నార నిమ్ము
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 109

నీదుపాదాబ్జసంసేవ నీదుభక్త
 కోటితోడి సాంగత్యంబు సాటిలేని
 భూతదయను నా కొసఁగు సంప్రీతితోడ
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 110

అరణిలో నగ్ని గూఢమై పరగురీతి
 నీవు మాలో నిగూఢమై నిండియుండఁ
 గాననట్టి యజ్ఞాల మమ్ముఁగావుమయ్య
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 111

నీ విరాడ్రూప మెంచిపర్ణింప ముక్త
 సంగులైనట్టి పరమహంసలకు నైన
 శక్యమే? వృజినారణ్యజాతవేద!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 112

పూర్వభవమునఁ జేసినపుణ్యమేమొ
 తావకపదాబ్జశుశ్రూష దక్కెనాకు
 జన్మరాహిత్య మొసఁగె నన్ సాఁకుమయ్య
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 113

నీకు సాటిదైవంబు ముల్లోకములను
 వెదకి చూడఁగ లేడని విజ్ఞులనఁగ
 నమ్మి నీపజ్జ నేఁ జేరినాడ తండ్రి!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 114

వలపుటూబిని దిగజారి కలఁతఁజెందు
చిత్తమత్రేభమును గృపాసింధు వగుచు
నాదుకొనుమయ్య కోటితిగ్మాంశుతేజ!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

115

నీవు ప్రత్యక్షమై కోరుకో వర మన
నేమికోరఁగవలయునో యెఱుఁగనేను;
అన్నిటికి నీవె దిక్కని యాత్మఁదలఁతు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

116

పునుఁగు జవ్వాది కస్తూరి పూసినీకు
సేవఁజేయంగ మదినిఁ గాంక్షింతుఁగాని
పేదవాఁడ నేనేమి యర్పింపఁగలను?
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

117

షడ్రసోపేతమైన భోజనమునీకుఁ
గూర్చఁగాలేనుగాని, నా కూర్మివంట
కంబుఁద్దినపింతు భక్తిదుగ్ధంబుతోడ;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

118

నేయివోసిన భగ్గను నిప్పువోలెఁ
గోరికలు హెచ్చి యెదను గగ్గోలుపఱుపఁ
గ్రిందుమీఁదగు నన్ను రక్షింపుమయ్య
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

119

శక్తి క్షీణించె దైర్యంబు సన్నగిల్లె;
 స్వాతిశయము దొలగెఁ బ్రాణభీతి హెచ్చె;
 నీవె గతి నాకు వేఱొండు దైవ మెఱుఁగ
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 120

రాసునామ మందారమరందధార
 లనిశమానందమునఁ గ్రోలునట్లు మామ
 కాత్మ పుష్పంధయమును సమాదరింపు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 121

మిహిరకోటి ప్రకాశ! నీమహిమ లెన్న
 నలువకును వేయపడగలచిలువకైన
 వశముగాదన్న నేనెంతవాఁడనయ్య!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 122

పుల్లహల్లకసౌగంధ్య ముల్ల మలరఁ
 జేయునట్లు నీపైని నేఁ జెప్పుకైత
 నాకు నిర్భరానందసంధాయి గాదె
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 123

నిర్వికల్పసమాధిలో నిన్ను నేను
 నిత్యచైతన్యమూర్తిగా నిరతితోడఁ
 గాంచునతిలోకభవ్యభాగ్యమ్ము నిమ్ము;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 124

అస్తినాస్తినంశయముతో నలమటించి
తావక నిగూఢ పరతత్త్వ తంత్రమేమొ
కానలేని శాలీను నన్ గావుమయ్యః
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 125

అభ్రగంగానదీ ప్రవాహమ్మువోలెఁ
జాలువాఱు శ్రుతిహిత ప్రశస్తకవిత
లల్లఁగలవారె కవులు నీయండలేక?
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 126

“రామ” “కృష్ణ”యనెడు భవన్నామగోస్త
నీరసాస్వాది యైనట్టి నా రసనకుఁ
బలురుచులపై నపేక్షయే పగిదిఁగలుగు
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 127

తనువు పులకించిపోవు నీ దర్శనమున
వీక్షణంబుల హర్షంబు వెల్లివిరియు
మనసు శాంతినిశాంతమై తనరుచుండు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 128

మూఁగ వక్తయై ప్రజకు సమ్ముదముఁ గూర్చు
కుంటి కుప్పించి లంఘించుఁ గొండలైన
నీ దయాపాంగలోచననియతిఁజేసి;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 129

అమ్మయొడిలోన సుఖనిద్ర నందినట్లు
 నేను నీ పదాంబుజసన్నిధానమందు
 నవ్యయానందమాధుర్య మనుభవింతు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 130

హృదయసింహాసనంబున ముదముతోడ
 నిన్నుఁగూర్చుండఁ బెట్టి నా విన్నపములు
 చెప్పఁగానెంతు వేగవిచ్చేయు మయ్య
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 131

అండపిండవేధోండనాయకుని నిన్నుఁ
 ద్రికరణస్ఫూర్తి గాఁ బ్రస్తుతించువారి
 కై హీనాముష్మికఫలంబు లబ్బు తురుదె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 132

సూర్యకిరణముల్ జగమెల్ల సోఁకునట్లు
 తావకకృపాసుధావృష్టి దాసజనుల
 పైని వర్షించి వారికిఁ బ్రమద మిడదె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 133

నాకు నీపాదసేవయే నాకలోక
 సౌఖ్యమునకంటె నధిక హర్షమునుగూర్చుఁ
 గాన నాకట్టి మహితనిధాన మిమ్ము
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 134

క్షీరసీరవిభాగంబుఁ జేసి హంస
క్షీరమును గొన్న రీతి మాచేష్టలందు
మంచి నే యెంచి చెడు రూపుమాపుమయ్య
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 135

కాలిధూళి సోఁకిన జాయి కాంత యగుట
వింతలకు నెల్ల వింత యీ విశ్వమందు
వాకొన వశంబె? నీ ప్రభావంబు స్వామి!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 136

ఎన్ని రూపులు దాల్చి నీవున్నఁగాని
నామదికి నీవు సచ్చిదానందమూర్తి
వై యజస్రము దోఁచి సౌఖ్యమునిమ్ము
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 137

నీదు శ్రీపాదరేణువు నాదుశిరము
సోఁకెనేని మత్కిల్పిషస్తోమమెల్లఁ
దొలఁగి నిస్తుల సుకృతముల్ పొలుచునయ్య
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 138

నెలవుకొన్న వి ముదిమిచిన్ని యలు మేన
నీదుసేవ చేయంగ నింద్రియములింక
వశముగాకున్న ననుఁ దప్పుపట్టకోయి
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 139

కుక్షిఁ బదునాల్గు లోకముల్ గొమరు మిగుల
నిల్చి కాపాడు దేవర నీవ కావె?
సాటియెవరయ్య నీకు నిస్తంద్రితేజ !
బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లదేవ! 140

తలఁచినంతనె భక్త సంతతికి నెల్ల
వెతలుదీఱిచి సౌఖ్యసంహతుల నొసఁగి
యాదుకొనువేల్పువని నిన్ను నభినుతించు
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 141

కలుషభావంపు వఱదల మలినమైన
చిత్తనిమ్మ గ భవదీయ చింతనంపు
స్ఫటిక సంస్పర్శచే శుభ్రపడునుగాదె
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 142

నడలె దేహవల్లరి; శిరోజములు నఱసె
మాట తడ బడఁ గోర్కెలు మాత్ర మొక్క
రీతి నీరికలె త్తి యూరింపసాగె
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 143

మనసు తాదాత్మ్యమందు నీ మందిరమున
నిలిచి నీరమ్య రూపంబునేత్ర పర్వ
ముగ విలోకించు సుజననమూహమునకు
బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లదేవ! 144

ఉపనిషత్సార మంతయు నొడిసిపట్టి
పండితుండైన నేమి లాభంబుగలదు
తావక పవిత్ర నామచింతనములేక ?
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

145

ఫలమొ పుష్పమొ తోయమొ కలిగినంత
నీకు నైవేద్యమొసఁగి ధ్యానించువారి
సంకటముఁ బాపు భక్తవత్సలుఁడ వీవు
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

146

జగము సృజియింపఁ బోషింప సమయఁజేయ
బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర స్వరూపములతోడఁ
గొలువఁబడెడి త్రిమూర్త్యాత్మకుఁడ వీవు
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

147

ఉత్తమోత్తమ నరజన్మ మెత్తికూడ
పాడుపొట్టకై వ్యాకులపడునుగాని
జనుఁడు భవదీయతత్వజిజ్ఞాసఁగనఁడు
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

148

కామమున గోపికల్, భీతిఁ గంసుఁ, డమిత
భక్తి భీష్ముండు, మైత్రి వివృచ్చుఁ డుగ్ర
వైరవృత్తిఁ జైద్యుండు నిన్ జేరికొనరె ?
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

149

కారుమబ్బుల మెఱపులు గానవచ్చు
 రీతి విపదంధకారసంఘాతమందు
 నీకృపాజ్యోత్స్న మాకుఁ గన్విందుఁగూర్చు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 150

బాల్య కౌమార యౌవన వార్ధకములు
 నాల్గుదశలు గల్గియును మానవుఁడు నిన్నుఁ
 జిత్తశుద్ధిఁ గొలువ సమాయత్తపడఁడు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 151

గగనసుమమయ్యె నేఁడు నిష్కామభక్తి
 ప్రతిఫలాపేక్ష లేక యెవ్వఁడుఁగూడ
 స్థిరమతిని నిన్నుఁడలఁప యత్నింపఁడయ్యె
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 152

ధాత్రిలో నిన్ను మించు ప్రత్యక్షదైవ
 మెవరు స్వామి? నేఁగడగండ్ల బవరమందుఁ
 జిక్కు కొంటిని న న్గటాక్షింపుమయ్య
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 153

కోరికల బెబ్బులుల్ చిత్తగుహను దూరి
 సంతతము బొబ్బలిడఁగ స్వాస్థ్యంబుఁడక్కి
 విహ్వలుఁడనైన న్ననావ వేగ రమ్ము
 బాలబాలాజి అప్పనపల్లిదేవ! 154

మెఱపుమెఱసినమాడ్కి నామెదడులోన
 హృద్యపద్యముల్ నిరవద్యరీతిఁ గదలి
 పర్వులెత్తుట నీ కృపావశతఁగాదె !
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 155

భవదుపాంతరమ్యభవనోపరితలంబుఁ
 జేర నిర్వాజభక్తినిశ్రేణి నెక్కి
 యుద్యమించెడు నాకుఁ జేయుత నిమ్ము
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 156

తలఁపులన్నియు నీయందె నిలిపి, త్రికర
 ణంబు లెప్పట్టునఁ జపలత్వంబు నొంద
 కుండ నినుఁగొల్పు కలిమి నా కొసఁగుమయ్య;
 బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లదేవ ! 157

నా మనోరథములుదీర్చు స్వామి యంచు
 నిన్నడుగఁగూడ దనుకొందు; నిజము సెప్ప
 నంతరంగము నేఁ జెప్పినట్లు వినదు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 158

కానికలుదెచ్చి యిచ్చెడివాని కీవు
 వరము లిచ్చుటయెబ్బంగి పాడియయ్య
 శ్రీపతివి నీకు లోతేమి సిరినిగూర్చి?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ ! 159

దండధరుమ్రోల భయదవేదండపాద
 ఘట్టన నలంగి మేను కకావికలయి
 పోవ నిచ్చగింపను; నాకు ముక్తినొసగు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 160

ప్రతిపదము భవద్వర్ణనాన్నదము గాఁగ
 నాదురసనపై నిరతంబు నలువచెలువ
 నిలిచి పల్కునట్లుగఁ గరుణింపుమయ్య!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ: 161

నన్ను భవపాశమునఁ గట్టు నిన్ను నేను
 భక్తిపాశముతోఁ గట్టి పంతమలర
 హృదయదేవాలయంబున నెలమి నిడుదు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 162

విడువనయ్య నీపాదారవిందసేవ;
 నదియె మద్భవ రోగ దివ్యాషధంబు
 గాన నాకట్టి మహితభాగ్యమ్ము నిమ్ము;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ: 163

రిక్తహస్తాలతోడ నర్చింప నిన్నుఁ
 జేరితి ననుకోకు; మదీయ చిత్తసుమము
 నీ కుపాయన మొనరింతు స్వీకరింపు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 164

నీదుగుడిచుట్టు వలగొని నెమ్మనంబు
 భవదమృతనామచింతనాపారవశ్య
 మందుఁ దేలఁగాఁ దృప్తిఁ గన్గొందు నిన్ను
 బాలబాలాజి అప్పనపల్లిదేవ! 165

పెరటిలోన నీవులమాను వెలసినట్లు
 వెలిమొదవు చేరువకువచ్చి నిలిచినట్లు
 నీవుప్రత్యక్షమై నన్నుఁ బ్రోవుమయ్యఁ
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 166

పూచు నిన్నెంచ నామేనఁ బులకవల్లి;
 ఆపదలు గడతేర్చు కన్నయ్య వీవు
 కొండదిగివచ్చి నాయెద నుండుమయ్య
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 167

దవ్వు నెంచక నీ నన్ని ధానమునకుఁ
 జేరితిమిమేము; కారుణ్యసింధువగుచు
 నయనపర్వమ్ముగా దర్శనమ్ము నిమ్ము
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 168

భక్తులెందఱో నిన్నుఁ గొల్చి ముక్తిఁబొంద
 నా విషయ మీవు పట్టించుకో వదేమి?
 పక్షపాతము చూప భావ్యంబె నీకు ?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 169

సృష్టి పుట్టినదాదిగా నెన్ని జన్మ
 లెత్తినాఁడనొ నాకేమి యెఱుకలేదు;
 నేటికైనను ననుఁ గరుణింపుమయ్య;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 170

అస్మదానందకలశరత్నాకరమును
 నింగి ముఱ్ఱెడునట్టు లుప్పొంగఁజేయు
 పర్వశుభ్రాంశుఁగా నిన్ను భక్తిఁదలఁతు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 171

రోమహర్షణ మొదపు నీనామమెన్న
 జన్మసాఫల్య మగును నీచరిత విన్న
 కలుము లొనఁగూడు నీదు వక్త్రంబుఁగన్న
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 172

భవదపారసేవాసరోవరమునందు
 జలకమాడఁదలంచు నస్మన్మనో మ
 రాళ మపవర్గరమ్యహర్మ్యమును బొంద
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 173

బుద్ధిమాంద్యము వెన్నఁటి ముసలితనము
 రోగభరితమై బ్రదుకును గ్రుంగదీయ
 నరుని కప్పుడు నీవు గన్నడుదువేమొ
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 174

సత్య మారయ రోగముల్ జనులపట్ల
వరములేయాను; లేనిచోవారునిన్ను
మదిని దలపోయువారె దుర్మదము హెచ్చి?
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 175

పెద్దగండంబునుండి తప్పించి నన్నుఁ
బ్రాణభయము లేకుండఁ గాపాడినట్టి
నీకు హృదయపూర్వకనమోవాకశతము
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 176

పూర్వకృతకర్మఫలములు సర్వమాన
వాళి యనుభవింపక తప్పదన్న నిజము
నా కెఱుకయయ్యె నేటి గండంబువలన
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 177

రెండునెలలు పైఁబడినవి గండమునకు
నేను బాల్పడి, గాయంబు మానదేమి?
శీఘ్రమే దానిని నివృత్తిఁ జేయుమయ్య
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 178

నీవుతప్ప వే ల్పెవరు ధ్యానింప నాకు?
రుగ్గుండైనట్టి నాకు నారోగ్య మొసఁగి
చల్లగాఁజూడరమ్ము వాత్సల్యమెసఁగ
బాలబాలాజి అప్పనపల్లిదేవ! 179

స్వేచ్ఛ యొక్కడిదయ్య నాజీవితమున
 నతతతాపత్రయోగ్రపాశమునఁ జిక్కి
 కలతవడునాకు బంధమోక్షమ్మునిమ్ము;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 180

ఎందఱనొ ప్రోచితీవని యందు; రవని
 నీదుభక్తులు; దానిని నేను నమ్మఁ
 బోను; స్వీయానుభూతిని బొందువఱకు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 181

చెవులుసోఁకిన నీదువంశీరవమ్ము
 సృష్టిసర్వస్వమును బులకించిపోవు
 నందు రార్యులు, నాకట్టివిందు నొసఁగు
 బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ ! 182

కష్టములువచ్చినప్పుడుగాని నిన్నుఁ
 దలఁవనట్టియజ్ఞాని నన్నుఁదప్పుపట్ట
 కుండ నైరణఁజేసి కైదండ నొసఁగు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 183

చందనద్రుమంబున విషసర్పరాజి
 చుట్టుముట్టినరీతి నన్నట్టివెతలఁ
 బెట్టు పాపౌఘములను బోఁగొట్టుమయ్య
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లి దేవ ! 184

శ్రమము నొందితివేమొ శశ్వద్విలాస!
 సృష్టిరక్షాభరంబు వహించి నీవు
 సేదఁ దీరు మొకింత నా చిత్తశయ్యః
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 185

ఉత్తమశ్లోకు నిన్ను నా యుల్లమందు
 నిలిపి భజియింపఁ గిల్చిషానేకపాళి
 బెదరివను సింహగర్జన విన్నపగిడి;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 186

వాసనారూప సముద్రగ్ర వాయుహతికి
 సమసిపోకుండ భక్తిదీపమును నీవు
 కరపుటాచ్చాదనముతోడఁ గావుమయ్యః
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 187

వలదు సురసద్మసౌఖ్యముల్ వలదు భోగ
 భాగ్యచయము, కావలయు నీపావనాంఘ్రి
 పద్మసంసేవనావైభవంబు నాకు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 188

నీదుగుడిగంట మ్రోగిన మోదమెసఁగఁ
 గోటి వల్లకీ తంత్రులు మీటినట్లు
 పులక లెసరేగి నామేనఁ బొడమునయ్యః
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 189

గమ్యమెఱుగక జీవితకాలమంత
 వ్యర్థపుచ్చి పరితపించి భవదుపాంత
 మునకుఁ జేరితిఁ గృప ననుఁ బ్రోవరావె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 190

భక్తి నినుగొల్పు వారికి ముక్తిమంది
 ర ప్రవేశంబు కడు సుకరంబుగాదె?
 సత్కృపాలోకసంతృప్త సాధులోక!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 191

నీవు నాకట్టెదుటు నిల్చి-నిరుపమాన
 భవ్యభవదీయ రమణీయవదన చంద్ర
 బింబరోచిస్సుధల మురిపింపునన్ను;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 192

కలవు నవవిధభక్తి మార్గములు నీదు
 సన్నిధికిఁ జేరఁ దలపోయు సజ్జనులకు
 వానిలోనాకు నముచిత పథము నిమ్ము;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 193

సత్త్వగుణవిభాసితుఁడవు; తాత్త్వికాగ్ర
 గణ్యుఁడవు; చరాచర జగత్కారణుఁడవు
 మామకానందవనధివి; స్వామి! నీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 194

భారతీరమ్యతరపాదనీరజాత
కింకిణీ నిస్వనంబును గ్రేణీసేయు
మృదులకవితార్పురీనాద మిమ్ము నాకు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 195

తావక దశావతారగాథా స్రవంతి
నోలలాడ మాభవబంధజాలమెల్లఁ
ద్రెళ్లి నిర్వాణపదవి సిద్ధించుఁగాడె?
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 196

ఓపి కొక్కింతయును లేదు రేపు నాది
యానొకాదొ యనెడు శంక యావహిల్లఁ
జెచ్చెర నిను భజింతు; రక్షింపు నన్ను;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 197

అఖిలయోగ ప్రదుఁడవై యజాండమెల్ల
నిండియుండిన తేజోమయుండ వీవు
నన్ను నిత్యసంతుష్టు నొనర్చుమయ్య;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 198

పాపకృత్యముల్ చేసినవాఁడ, దైవ
దూషణకుఁ బాల్పడిన వాఁడ, దోషకలితు
నాశ్రయార్థిని మన్నింపుమయ్య నన్ను;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 199

ఇహమునందు సకాలమృత్యుహరణంబు,
 బరమునందు వైకుంఠనివాసయోగ
 సిద్ధి యగుఁగాదె నిన్నుఁబూజించు ప్రజకు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 200

జీవుఁడను నేను, పరమాత్మ వీవు; కింక
 రుండనేను; జగద్వల్లభుండవీవు
 పతితుఁడను నేను పరమపావనుఁడవీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 201

భావదారిద్ర్య మెచటఁ దోషంగనీక
 భక్తిరససుధార్ధురి పరవశ్చుద్రొక్కు
 నటుల మత్కవిత్వమఁ దీర్చుమయ్యవీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 202

ఏలోకో తెలియని యసంతృప్తి నాదు
 హృదయకుహరమునందుఁ జేరినది తండ్రీ!
 శీఘ్రమే దాని దూరంబు చేయుమయ్య!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 203

మ్రొక్కుబడులు చెల్లించి సీమోల నిలిచి
 కోర్కెలను దీర్చుమని నిన్నుఁ గోరఁబోను
 సుంత దయఁజూప నిన్నుఁ బ్రార్థింతు నెడను;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 204

ప్రత్యహము నీదు చరణనీరజరజంబు
 నౌదల ధరింప నీకు సాష్టాంగపడుదు
 బ్రేమమీఱ నాకట్టియదృష్ట మిమ్ము;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 205

వానఁదడియనివాఁడు నిర్వాజమైన
 భవదపారశ్చపావృష్టిఁ బరవశింప
 నట్టి భక్తుఁడు గలఁడె యీ యవనిమీఁద?
 బాలబాలాజి, అప్పనపల్లిదేవ! 206

బ్రతుకువైకుంఠపాళిలో వెతలచిలువ
 పైకిరాకుండ సతము నన్ బట్టిమ్రింగు
 నభ్రగపతివై నీవు నన్నాదుకొనవె!
 బాలబాలాజి, అప్పనపల్లిదేవ! 207

శుచినౌ నే నశుచినౌ మనస్సునకు సుంత
 కూడఁదోఁచదు నిను భక్తిఁగొల్పువేళ
 దోషమెంచక నాకుఁజేదోడుకమ్ము
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 208

సర్వనదులు సాగరములో సంగమించు
 నట్లుగా నీకుఁ బ్రతిరూపులై వెలుంగు
 నఖిలదేవతార్చనలు నీ కందుఁగాడె!
 బాలబాలాజి, అప్పనపల్లిదేవ! 209

భక్తిమాకందతరువుపైఁ బరవశించి
 ప్రణవగానమొనర్చు దైవస్వరూప
 పికవరేణ్య! సద్గతిని జూపింపు మాకు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 210

పాదమున గంగ, బొడ్డున బ్రహ్మ, యురము
 నందు లక్ష్మి, కన్నులుగ సూర్యహిమకరులు,
 పాస్సుగఁబెనుఁబాము, గల విశ్వపతి వీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 211

పుట్టినది మొదలొకని చనిపోవువఱకుఁ
 గప్తములుదప్ప వెంతటిఘనునికైన;
 నరుడవై నీవు పడవె బన్నములు స్వామి!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 212

పామరుఁడు నిన్ను టాయిఱప్పగభజించు;
 జ్ఞాని నామరూపరహితుఁగా నెడంద
 నెంచు; నెటులైన నీవె మాకేడుగడవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 213

వెన్నదొంగవై దీనులవిన్నపములు
 విన్నదేవరవై కనుసన్నలోక
 పొలన మొనర్చు నిన్ను సద్భక్తిఁడలఁతు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 214

ఎంతవణ్ణించినను నిన్ను దృష్టివేడు
 వాగతీతుడవౌ పరబ్రహ్మవీవు;
 బాలితుడ నేను పేర్కొనవశమె నిన్ను?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 215

మనసు నిల్వ దేలొకొ క్షణమాత్రమైన
 నిర్మలంబుగ నిన్ను ధ్యానింపవలయు
 నన్ను; నలసు నన్ మన్నింపుమయ్య కృపకు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 216

కష్టములమబ్బుదొంతరల్ గ్రమ్ముకొనిన
 నీ కటాక్షప్రభాజనాస్తోకధాటి
 కెదురునిల్చునె చిద్రుపలైచెదురగాని?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 217

స్వామి! భవదాలయద్వార సవిధమందు
 నిల్చి నీ దివ్యమంగళసీలడేహ
 తాంఠిరింఛోళి ననుసోకసంతసెంతుః
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 218

ఇందుగల వందులేవను సందియమ్ము
 ప్రజలయెడగల్గ కుండ సర్వత్రనీవు
 దగ్ధనంబిచ్చి రక్షింపఁదరలిరమ్ము
 బాలబాలాజి అప్పనపల్లదేవ! 219

నిన్ను నమ్మి చెడినవాఁడు నిఖిలజగము
 లండు లేడనియెంచి యువ్యాజభక్తి
 నిన్నె సేవింతు ననరుణింపుమయ్యః
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 220

నియమనిష్ఠాగరిష్ఠులు నిత్యసత్య
 రతులు వైఖానసాదిసద్వృత్తులు నిన్ను
 సుంత గానలేరన్న నేనెంతవాఁడ?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 221

భవ్యభవదీయ కృష్ణరూపంబు నేను
 స్వప్న జాగ్రత్సుమపుల క్షణముగూడ
 విడువకుండ వీక్షించు సద్విభవమిమ్ముః
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 222

రాఘవేంద్రయతిని, పోతరాజకవిని,
 త్యాగరాజ వాగ్గేయకోత్తముని నీవు
 ప్రోచిన తెఱంగుమాకు సమ్ముదము గూర్చు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 223

అత్మనిగ్రహశక్తి, సత్యానురక్తి,
 విమలతరభక్తి, మధురోక్తి వేడ్క నా కొ
 సంగి కృపఁజూడుమయ్య! వాత్సల్యమెసంగ
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 224

అదునుద్రొక్కి పిదపఁగాళ్లుగడుగుకొన్న
 రీతి దుష్కార్యములొనర్చి భీతి నిన్నుఁ
 జేరి మ్రొక్కెడుమమ్ము రక్షింపుమయ్య!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

225

మామకహృదయనందనారామసీమ
 భవదపారకృపార్పురుల్ పాఠనేని
 భక్తిమందారసూనముల్ పరిమళించు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

226

ఎంతమొఱపెట్టుకొన్న నావంతఁ దీర్చు
 రా వదేల? వెనుకగజరాజు నీవు
 ప్రోచినట్టి గాఢను నమ్మ బోనునేను
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

227

స్వర్ణహారము లొసఁగి; దేవళము గట్టి
 గారవించినభక్తుఁడు ఖైదు జేరె
 భక్తి నినుఁగొల్వ ఫలిత మిప్పగిదియానె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

228

నీదుపదభక్తినిరతుఁడ నిన్నుఁదప్ప
 నన్యదైవములను వేఁడనట్టివాఁడ
 నిస్సహాయుని నన్గఱుణింపరావె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

229

పాపకర్తమదుర్గంధభరితమైన
మత్తనుపు భవదీయసామస్మరణసు
రాపగావగాహమున ధన్యతను గనడె?
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 230

పలుకుఁబూబోడి నెదలోననిలుపుకొన్న
కవివరులెనిన్ను వర్ణింపఁగలరా? లేరా?
నామమాత్రపుఁగవిని నే నేమొసర్తు?
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 231

నన్ను సదసద్వివేకసంపన్నుఁజేసి
భక్తివైరాగ్యభావప్రవర్థనునిగ
నీపదాంభోజనన్నిధి నిలుపుమయ్య!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 232

కేవలము దేవళముననీవు వెలసి
నాఁడవను నమ్మకము విడనాడి మేము
నలుగడల నిన్ను దర్శించు కలిమినిమ్ము
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 233

గోవుతో గురువులువాఱు కోడెభంగి
నిన్నుఁ గనువేడ్క వచ్చు విపన్ను నన్ను
నీదు మృదులాంక శయ్యపై నిలుపు మభవ!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 234

అవధరించినకొలది నీయమృతచరిత
 మంతరంగ నైర్మల్యంబు నందజేసి
 యుష్మదంఘ్రిసామిప్యంబు నొసఁగుఁ బ్రజకుః
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 235

అశ లడియాసలై నిస్సృహగ్నిశిఖలు
 సోఁకి శోపిల్లునన్ను నిస్తుల భవత్కృ
 పాకటాక్షసుధావృష్టి సాఁకుమయ్య!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 236

ఐదుపదిచేసి నీయాలయాంతరమునఁ
 దనువు ధనువురీతి నవనతంబొనర్చి
 పాహి మాం పాహి యనుఱాకుఁ బ్రాపునీవె;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 237

హరివౌ క్రీస్తువౌ అల్లావౌ యరయ నిన్ను
 నేమిపేరునఁబిలిచిన స్వామి, మాకు
 నేత్రపర్వమొనర్పఁ గన్పించుమయ్యః
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 238

అఖిలవేదపురాణశాస్త్రాధ్యయన మ
 హితఫలము గల్గుఁగాఢే దృఢతరభక్తి
 ని న్నొకపరి స్మరించు విషన్నతఱకి
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 239

జపతపోధ్యాన నిరతులు సన్నునీంద్ర
 షర్యు లర్చించు భవదంఘ్రిపద్మయుగళి
 యక్షయసుఖప్రదాయియై యలరుఁగాక;
 బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లదేవ! 240

పట్టుతేనెకంటె రసాల ఫలముకంటె
 గోస్తనీగుళుచ్చముకంటె గొప్పదైన
 నీపవిత్రనామరుచి వర్ణింపఁదరమె ?
 బాలబాలాజి: అప్పనపల్లదేవ! 241

పాలసంద్రపు టలల నుయ్యాలలూఁగి
 పావణేని మవ్వపు సెజ్జఁ బవ్వళించి
 కలిమిచెలిదోరవలపులఁగులుకు స్వామి!
 బాలబాలాజి: అప్పనపల్లదేవ! 242

చక్కనయ్యవునీవు నిన్నొక్కమాఱు
 తనివితీరఁజూచిన దురితంబులెల్లఁ
 దొలఁగి సమధిక శ్రేయముల్ గలుగుఁగాదె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 243

అవ్యయంబగు నీ కరుణామృతంబు
 భక్తిభృంగారముల నేను బట్టి భృశము
 త్రావనెంతును దివ్యనిర్వాణమందఁ;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 244

సుప్రభాత సేవాపరాస్తోకమతులు
 పుడమివేల్పులు ప్రామిన్కుసుడుల నిన్నుఁ
 బ్రస్తుతింప మాకు శ్రవణపర్వమొదవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 245

అమృతరుచిమించు సత్కవిత్వము నొసంగి
 మధుర మంజుల కావ్యనిర్మాణ దక్షుఁ
 జేసి చిరయశస్కుగఁ గటాక్షింపు నన్ను;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 246

ఎంతదైవోపహతులైన సుంత నిన్నుఁ
 దలఁచినంతనె వారి భేదంబు దొలగి
 మోద మరచేతియుసిరికై పొల్పుఁగాదె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 247

ముగ్ధమోహనమైన నీముద్దుమోము
 నిర్నిమేషదృష్టుల నిదానించిచూచు
 దివ్యవైభవమును బ్రసాదింపు మాకు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 248

తావకాపాంగ వీక్షణోత్పలములందఱుఁ
 గన్ము కరుణామరందంబు గదలియాడ
 భక్తబంభరబృందంబు పగవశించు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 249

మహితలావణ్యరాశి పద్మావతీ ల
తాంగి యలమేలుమంగతాయారు తఱపి
చలపువెన్నెలదోఁగునిన్ దలఁతుఁనెపుడు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 250

నీ దరస్మితచంద్రికల్ నిగుడుచోట్ల
దుర్భరామయధ్వాంతసందోహ మెడలి
విమల శాంతి సౌభాగ్యముల్ విస్తరిల్లు
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 251

సగుణ నిర్గుణ పరతత్త్వమగుట నిన్ను
వివిధరీతుల దర్శించి విబుధవరులు
సంస్మృతి మహోర్ణవ తరణ చణులుగారె?
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 252

వనన చలిత కదంబ పల్లవమువోలె
మృత్యుభీతిఁ గంపించు నాయెదను నీవు
పవ్వళించినఁ గొండంతబలము నాకు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 253

హృదయవామలూరువునుండి యెగసిపడెడు
కోపశాకోదరంబును రూపుమాపు
తావశాహ్వాయదండమున్ దలఁతు సతము
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 254

ప్రాణదీపంబు కొడిగట్టువఱకు నీకు
 సేవఁ జేయుదు; నాశేషజీవితమును
 జక్కదిద్దవె యెట్టి కష్టములులేక;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 255

ముదిమిపైకొని రోగముల్ ముసిరి, కఫము
 కంఠమునఁ జేరి తీవ్రగాఢద్య మొదవ
 భావిగతి నెంచి యిపుడె నిన్ బ్రస్తుతింతు
 బాలబాలాజి అప్పనపల్లిదేవ! 256

ఏ పగిది నిన్నుఁ బూజించి నీపదాబ్జ
 సన్నిధికిఁ జేరుకొందునొస్వామి నాకుఁ
 దెలియఁ జెప్పుము మదిలోనఁ గలతదీఱ
 బాలబాలాజి అప్పనపల్లిదేవ! 257

బాడబానలక్షుభితార్థవంబురీతి
 వ్యథలఁ గ్రానెడి యెడఁద నవ్యాజశాంతి
 వృష్టిఁ గురియించి నాకు సఁతృప్తి నిమ్ము;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 258

విధివలసము నెవరు తప్పింపఁగలరు
 జరుగ బోయెడి దేదియో జరిగితీరు;
 మీఁదుమిక్కిలి నిన్ను నమ్మితిని దండ్రీ
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 259

సానఁబట్టినకొలఁది వజ్రంబు తఱుకు,
 లీను గతి భవచ్చింతనాధీనహృదయు
 డప్పకప్పముల్ పాసి సౌఖ్యంబుఁ గనఁడె
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 260

వెన్నజిడ్డుకెమ్మోవినిఁ జెన్నుమీఱ,
 మురళిమ్రోయించి సృష్టిని మోహపఱుచు
 వ్రజకులాంగనాస్మరః నాకుఁబ్రాపునీవె;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 261

శ్రవణసుభగములైన నీ చారువరిత
 తెన్నిమాఱులు వర్ణించియున్నఁగాని
 తృప్తిఁగనలేరు నుకవు లదేలసామి?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 262

నల్లనయ్యగఁబుట్టి వ్రేపల్లెలోన
 గొల్ల యిల్లాండ్ర యీలువుల్ గొల్లగొట్టి
 భక్తజన భాగధేయమై పరగు వరద!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 263

ఎంత మధురాతి మధురమో యెంచలేను
 నీదునామపీయాషంబు; నెమ్మిదాని
 బత్తిదోసిళ్ళఁద్రావి నేఁ బరఫళింతు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 264

సర్వవేళల నిన్ను సంస్కరణజేసి
 చర్మచక్షుర్ముగమునఁ బేర్పిఁజూచు
 గలిమినిమ్ము నేను మఱిమిఠాంక్షసేయః
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 265

ధాత్రీ నెంగిలి కాని పదార్థమేది
 కలదు? నీపూజకొఱకు, నిర్మలమదీయ
 హృదయసుమమునె నీకు సంప్రీతి నిడుదు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 266

అశువుగ మనోహరకవితాంబురాశి
 పొంగి పొరలిన సుకవి సమ్మోదమంది
 యచ్యుతుని నిన్నుఁబొగడి విఖ్యాతిఁగనఁడె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 267

అణిముత్యాలబోలు పద్యాలువ్రాసె
 భక్తి నీకు హారముగ నర్పణమొనర్తు
 నెలమి నాదు కాన్కను గ్రహియింపుస్వామి
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 268

సర్వభారము నీ భుజస్కంధమందు
 మోపి, నేక్రియాశీలినై యోపినంత
 యత్న మొనరింతు నాకు జయమ్మునిమ్ము;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 269

మానసికరుగ్లతకు మందు కానరాదు
 ధరణి నీ దివ్యనామచింతనమె యెట్టి
 వ్యాధినైన నిర్మూలించునట్టి మందు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 270

“తత్త్వమసి”యన్న పదమె యుత్సాహపఠించి
 స్వపరభేదరాహితుః; నిస్సంగు నిన్నుఁ
 గాంచు మార్గము నాకుఁజూపించె నెదను
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 271

పిలిచినంతనె మఱుమాటు వెలుకు దొడ్డ
 వేల్పుదొరవీవు; నాపైనిఁ బ్రేమఁజిలికి
 యనుఁగుబిడ్డగ గుండెకు హత్తుకొనవె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 272

అవసరార్థము వచ్చుబంధువులె తప్ప
 మమత లొలికించునట్టి చుట్టములులేరు
 భువిని నాకు నిజమగు నాపుండ్రవు నీవె;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 273

అబ్బభవముఖ్యబర్హిర్ముఖార్హి తములు
 సౌరశైవలినీ జన్మకారకములు
 మోక్షదములైన నీపదమ్ములు భజింతు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 274

తల్లివియుఁ దండ్రివియు గురూత్తంసుఁడవును
 స్నేహితుఁడవును నన్ను రక్షించునట్టి
 వేల్పువును నీవెగా మది విశ్వసించుఁ
 బాలబాలాజీ! అప్పనపల్లిదేవ!

275

త్వన్మృఖోద్గీత మంజుగీతా సుధార
 సంబుఁ గ్రోలెడి సుమతి శశ్వదపవర్గ
 దివ్యవైభవమంది శంతృప్తిఁగనఁడె?
 బాలబాలాజీ! అప్పనపల్లిదేవ!

276

యతులు ప్రాసల కొఱకుఁ బ్రయాసపడక
 సురధునీరురీ సన్నిభ స్ఫూర్తితోడ
 మత్కవిత్వంబు నీపయి మరలనిమ్ము
 బాలబాలాజీ! అప్పనపల్లిదేవ!

277

హృదయపద్మవాసివని నిన్నెఱుగలేక
 కొండకోనల నిన్ననఁగోరువార
 లెంత వెఱ్ఱులొ నేవచియింపలేను;
 బాలబాలాజీ! అప్పనపల్లిదేవ!

278

తావక పదాబ్జరజము మత్తనువుసోఁకె
 నేని జన్మజన్మాంతర కృతదురంత
 పాపముల్ వాసి, నే భాగవతుఁడనగుదు
 బాలబాలాజీ! అప్పనపల్లిదేవ!

279

గగనపీఠీ విహార రాకా సుధామ
 యూఖబింబంబువోలె నాయుల్లమందు
 సంచరింపుము నీవు హర్షంబుగూర్చు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 280

చుట్టుఁగై దువుజోదవై సోకుమూఁక
 నెల్లఁ బేరుటాలమునందుఁ ద్రెళ్ళఁజేసి
 పుడమిజేజీల జోతలు పొందు స్వామి!
 బాలబాలాజి: అప్పనపల్లిదేవ! 281

లోకములు లోకపాలురు లోకవాసు
 లందఱుఁ దెగినఁ దుది లోక మంతరింపఁ
 బృథుతమమున నేకాకృతి వెలుఁగు వరద!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 282

హార నలకూబర జయంత మధు సుధాంతు
 రూపగర్వాతిశయమును ద్రోసిపుచ్చు
 మేటి యందగాఁడవు నీకు సాటియెవరు?
 బాలబాలాజి: అప్పనపల్లిదేవ! 283

వారిచర కూర్మ కోలంబ నారసింహ
 ఖర్వ భార్గవ రాఘవ కంసదమన
 బుద్ధ కల్యాణిది రూపప్రసిద్ధచరితః
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 284

నిన్ను రథసారథిగఁ జేసికొన్న పార్థుఁ
డెంత మహిమాత్ముఁడో మది నెంచలేను
శ్లాఘ్యముకద నీభక్తవాత్సల్యగరిమ;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 285

ఏమి పున్నెము చేసెనో స్వామి నీదు
మోవి నటియింపఁ బిల్లనగ్రోవి తొల్లి
దాని భోగంబుఁ బేర్కొనఁ దరముగాదు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 286

నన్ను నీకొఁగిలికిఁ దీసికొన్న యెడల
నేమి చెప్పదు నాభాగ్య మింద్రపదవి
యైన నాకుఁ దృణప్రాయమౌను సుమ్ము;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 287

పులినసీమలఁ బిల్లలు బొమ్మరిండ్లు
కట్టి పడఁగొట్టుభంగి లోకములు నీవు
నృప్తిజేసి లయమొనర్తువేలస్వామి?
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 288

ఇష్టకామ్యార్థ సిద్ధ్యర్థ మెవరునిన్ను
సతత మర్చింతురో వారి వెతలుదీర్చి
వితతవై భవ మొసఁగు శ్రీపతివి నీవు
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 289

మోక్షదములైన నీ పదాంభోజయుగళి
 నమ్మి చేరినాడ నిక దండధరు కాల
 పాశమున కైన నే వెఱవంగబోను;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 290

చిన్నిబిడ్డఁడు తప్పులు చేసెనేని
 తండ్రి మన్నించుభంగి సంతతమునేను
 జేయు దోషవ్రజము నుపేక్షింపుమయ్య;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 291

బధిరునకు శంఖమధురనిస్వనము చెవిని
 సోఁకనట్లుగాఁ బరమనీచునకు భవ్య
 భవదమృతచరిత్రలు శ్రుతిపర్వమగునె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 292

కన్నుమూసినఁ దెఱచిన నిన్నుఁదప్ప
 నితరదైవములను జూడనిచ్చగింప;
 నాలసింపక నాకుఁ బ్రత్యక్షమగుము
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 293

సామజవరద! నాపైనిఁ బ్రేమఁజూపి
 సాంఖ్యయోగరహస్యము స్పష్టపఱిచి
 విజయునకు దీటుగాఁగ ధీవింపు నన్ను
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 294

పండువెన్నెలకంటె సౌపర్వ నిమ్మ
 గాజలముకంటె మిహికానగంబుకంటె
 జల్లనగు నీదు చూపులు చాలు మాకు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 295

స్వామి: నీ పదాజ్ఞాతసేవామరంద
 పాన మత్త మానసమధుపంబు; వివిధ
 దైవ వరివన్మరుచి కెట్లు తనియఁగలదు?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 296

నిలువుదోపిడి చేసెడు కలిమి దొరవు
 కాన, నా దురంతదురితోత్కరమునెల్ల
 దోచి, నన్ను సుకృతిగ నాదుకొన రావె!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 297

కోటియజ్ఞఫలము సమకూరుఁగాదె
 వాసుదేవ! ని న్నర్పించువారి కిలను
 బ్రహ్మభావన నొసఁగి కాపాడు నన్ను;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 298

వరద: నీ కరుణాసుధాపాంగరోచి
 సుంత ప్రసరించెనేని నావంతలెల్లఁ
 బోయి బ్రతుకు క్షీరాబ్ధియై పొంగిపొరలు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 299

దాస్యభక్తికి నేను బ్రాధాన్యమిచ్చి
నిన్నె సేవించు నాదగు నన్ని బరువు
బాధ్యతలను నీవె వహింపు స్వామి యింక!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 300

4. వివిధ దైవత భాగవతవర్ణనము

తిరుమలను వేంకటపతివై తేజరిల్లి
ముగ్ధమోహనరూపవిస్ఫూర్తితోడ
చక్షురుత్సవ మొసఁగు నిన్ సన్నుతించు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 301

అన్నవరమందు, సత్యసారాయణుండ
వై యశేషజనావళి యార్తి నెల్లఁ
బాట ద్రోలెడు నిన్ను సద్భక్తిఁ దలఁతు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 302

సింహశైలాగ్రమున నధిష్ఠించి శ్రీనృ
సింహదేవుఁడవై జగచ్ఛ్రేయమునకు
వరదహస్త మందించు నిన్ బ్రస్తుతించు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 303

భద్రగిరిపైని శ్రీరామభద్రనామ
ధారివై యొప్పి జనకామితములనెల్లఁ
ద్వరితగతి దీక్షునీకు వందనశతంబు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 304

నూతశౌనకాదిమునులు ప్రీతితోడ
 నైమిశారణ్యమందు ననారతంబు
 నీదు భవ్యకథాలాపనియతిఁ గనరె?
 బాలబాలాజి అప్పనపల్లిదేవ! 305

మూఁడుజన్మల వైరంబుఁబూని నీదు
 ద్వారసంరక్షకులు నిన్నుఁ జేరిరన్న
 స్వామిభక్తి కది నికషోపలముగాదె?
 బాలబాలాజి అప్పనపల్లిదేవ! 306

పృథివి సమలోష్ఠహేములై ప్రథితిఁగన్న
 అంబరీషాదిరాజులు లమిత తావ
 కీన శుశ్రూషచే ధ్రువకీర్తిఁగనరె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 307

రంతిదేవుఁడు ప్రాణనిష్క్రమణవేళ
 జల మొసంగి పులస్కుని సాఁకి నీదు
 శీతలకటాక్షవీక్షావిభూతిఁ గనఁడె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 308

ఆత్మసుతుని నారాయణ యనుచు మరణ
 శయ్యనుండి పిలిచిన నజామిశునకు
 సద్గతిని బ్రసాదించినస్వామి వీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 309

గీతగోవింద కావ్యనిర్మాత కవివ
 రేణ్యుఁడు జయదేవుఁడు నిన్నుఁ బ్రీతిఁ గొలిచి
 పారలౌకికసౌఖ్యసంపత్తిఁ గనఁడె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 310

హరిహరాద్వైతతత్త్వంబు వ్యాప్తిఁజేసి
 తెనుఁగునుడులతో జయమును దీర్చినట్టి
 తిక్కయజ్ఞ భవత్కృపాదీప్తిఁ గనఁడె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 311

పుణ్యచరితుండు బమ్మెరపోతరాజు
 భాగవతకర్తగా ఖ్యాతిఁ బడయుటకును
 గారణము భవత్కారుణ్యగరిమగాదె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 312

అమరవాగ్దేయకారుఁడు విమలకీర్తి
 సాంద్రుఁ డన్నమాచార్యకపీంద్రుఁడు, నినుఁ
 బదకవిత్వముతోడ లోఁబఱుచుగొనఁడె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 313

నాదచతురాస్యుడై జగన్నాథు నిన్నుఁ
 దనివితీర శ్లాఘించిన త్యాగరాజు
 సుకృతియై భవత్పాన్నిధ్యశోభఁ గనఁడె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 314

మువ్వగోపాలపదములు ముదముతోడఁ
బాడిక్షేత్రయ్య భవదీయభక్తికలశ
వార్ధిలోఁ దేలి, ధన్యజీవనుఁడుగాఁడె?
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 315

జలధి వటుపత్రమందున విలయవేళఁ
జిన్ని పాపఁడవైపండి నున్ని తముగఁ
గాలిబొటవ్రేలు చీకకు నీలీలలెంతు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 316

5. శ్రీ రామావతార లీలలు

పుత్రకామేష్టిఫలముగాఁ బుట్టి నీవు
దశరథోర్వీకళత్రునందనుఁడ వాచు
రఘుకులాంబుధిశశివిగాఁ బ్రథితఁగనవె?
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 317

ముగ్గురమ్మలప్రేముడిపొంది, రామ
చంద్రనామంబుతోఁ బ్రజాస్వాంతములకుఁ
బ్రమదమొనఁగినట్టి పురుషోత్తముఁడ వీవు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 318

గాధిసూనుని జన్మంబుఁ గాచుకొఱకు
ననుఁగుఁడమ్ముఁడు వెంటరా నడవికేఁగి
తాటకనువధించిన నీవ్రతాపమెంతు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 319

గౌతమమహర్షి శాపంబు కారణముగ
 యాయుయైన యహల్యను రమ్యపాద
 రజముచే నాతిఁ జేసిన ప్రభుఁడవీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 320

చెఱకుగడను గంధేభంబు విఱుచుకరణి
 శివధనువుఁ దున్ని జానకిధవుఁడవైన
 పురుషమోహనరూపు నిన్ బొగడవశమె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 321

పితృవచఃపాలనార్థము విపినములకుఁ
 జిగురుఁగెమ్మొవి పై దరస్మితము చింద
 వెడలినట్టి యాదర్శపుత్రుఁడవు నీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 322

నదిని దాఁటించిన గుహుని మదినిమెచ్చి
 భవజలధి దాఁట నతనికి భవదమేయ
 నత్కృపాపోత మందించి సాఁకితీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 323

భరతు నవ్యాజభక్తికిఁ బ్రమదమంది
 పాదుకలనిచ్చి తన్నునోవాంఠఁ దీర్చి
 రాజ్య మేలంగఁజేసినరాజవీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ! 324

గడ్డిపోచ బ్రహ్మస్త్రమై క్రమ్ముకొనఁగ
 భీతిఁ గాకాసురుఁడు నిన్ను వేడినంత
 నభయమొసఁగినట్టి శ్రితార్తిహరుఁడవీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

325

శూర్పణఖ వచ్చి నీ తనూశోభఁగాంచి
 మురిసి నినుగోర దానికి బుద్ధిఁగఱప
 ముక్కుఁ జెవులు గోయించినప్రోడవీవు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

326

పంచవటిని ఖరాదిరాత్రించరాళి
 నస్త్రునైపుణ్య మేపార యామ్యపురికిఁ
 దరలఁ జేసిన జగదేకధన్వివీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

327

ప్రాణములు పణంబుగ నొడ్డి పంక్తికంఠు
 తోడఁ బోరి జానకినిఁ గాపాడ నుద్య
 మించినట్టి పక్షికి మోక్షమిచ్చితీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

328

శబరి యెంగిలిపండ్లు నిస్సంశయముగ
 మెనవి యామెకుఁ గైవల్యమొసఁగుటన్న
 నెంతగొప్పదేవుఁడవొ మా కెఱుకయయ్యె;
 బాలబాలాజి అప్పనపల్లిదేవ!

329

వాలి నొక్కకోలను నేలఁగూలనేసి
 రవితనూజుఁ గిష్కంధకు రాజుఁజేసి
 చెలిమికిని మాఱుపేరుగా వెలసితీవు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 330

జవమున శతయోజనదీర్ఘ సాగరమును
 దాఁటి సీతనుగాంచి తద్వార్తఁజెప్పి
 నట్టి హనుమంతుఁ గడుమెచ్చినాఁడవీవు;
 బాలబాలాజి అప్పనపల్లిదేవ! 331

లంకకును దారిసీయని లవణకంధి
 పొగ రణంప బ్రహ్మాస్త్రంబుఁ బూన నీవు
 కాళ్ల వ్రేళ్లఁబడినవానిఁ గాచితివు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 332

ఉడుతసేవకు ముదమంది యొడిని జేర్చి
 దాని కుత్తమగతిని నుదారరీతి
 నొసఁగిన పరమకరుణామయుండవీవు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 333

శాత్రవసహోదరుఁడు విభీషణుఁడు నిన్ను
 శరణువేడ లంకాపురీశ్వరునిఁజేయ
 వాని కభయమిచ్చిన వీరవరుఁడవీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 334

వారధిని గట్టి వానరబలముతోడ
 లంకకునుజేరి కుటిలుఁ బౌలస్త్యుఁగూల్చి
 సీత చెఱును బాపిన రఘునేతవీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

335

భరత లక్ష్మణ శత్రుఘ్న వాయుజ రవి
 నుత విభీషణాది హితులు నుత్తులొనర్చుఁ
 బుడమి నేలిన రామభద్రుఁడవు నీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

336

6. శ్రీ కృష్ణావతార లీలలు

దేవకీవసుదేవుల దిగులుమాన్చు
 ముద్దు బిడ్డగఁ జెఱుసాలఁ బుట్టి, గోకు
 లమ్ము నోమిన నందబాలకుఁడవీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ:

337

అబ్బురంబు గొల్పును యశోదమ్మ నిన్నుఁ
 గన్న కొఱురుకంటెను మిన్న గాఁ దలంచి
 పెంచి పెద్దఁ జేసిన యితివృత్తమెన్న
 బాలబాలాజి: అప్పనపల్లిదేవ!

338

పూతనావిషస్తన్యమభీతిఁ గ్రోలి
 దానిప్రాణముల్ దీసి సద్గతినొనంగి
 వాసికెక్కిన గోపడింభకుఁడవీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

339

అమ్మ నే మన్నుఁ దినలేదు నమ్ము నాదు
 పలుకు లని నోట బ్రహ్మాండభాండమెల్ల
 హర్షమెసఁగఁ జూపిన పరమాత్మవీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 340

బుల్లిబొజ్జఁ జతుర్దశభువన ములను
 మోయు తెఱుఁగని తల్లి నీ సాయమేమి
 లేక నినుఱోటఁ గట్టఁ గల్గెనే రవంత?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 341

కడిఁదికార్చి చ్చుమ్రింగిన ఘనుఁడవీవు,
 ధేనుకాసురుఁ జంపిన దిట్టవీవు,
 శకటదైతేయు నదిమిన జాణవీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 342

చారుయమునా న్రవంతికాసైకతముల
 వల్లవార్భకసహపంక్తి నుల్లమలరఁ
 జల్దిగుడుచు నీతీరు ముచ్చటను గొలుపు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 343

నందగోకులమందు నానందమొప్ప
 గొల్లపిల్లలతోడ నిల్లిలు నీవు
 కొల్లగొట్టుగాఢలు మాకుఁ గుతుకమొసఁగు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 344

భయదకాళియ పన్న గఫణములందు
 భూచరులు భేచరులు మనోమోదమంద
 నృత్యకేళీవినోదంబు నెఱపితివు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

345

నగ్నదేహలై యమునలో స్నానమాడు
 గోపికల చీరలు హరించి గొప్ప తత్త్వ
 బోధఁ జేసిన ధార్మిక మూర్తివీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

346

కుండపోతగ వర్షంబుఁ గురియఁజేసి
 గోకులము నాకులమొనర్చుగోత్రవైరి
 యాటకట్టించినట్టి సాహసివీతివు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

347

విశ్వమోహనమైన నీ వేణురవము
 వినితరించినయాభీరవనిత లుర్వి
 నేమినోములు నోచిరో యెఱుఁగ నేను;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

348

రమ్యబృందావనీ నాట్యరంగమందు
 ప్రజవధూసహితుండవై రాసలీల
 లభినయించిన నీమూర్తి నాత్మఁదలఁతు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

349

చేరువకు వచ్చినట్టి యక్రూరు మెచ్చి
 యమునలోఁ గృతస్నానుఁడౌనతని కెలమి
 విశ్వరూపంబుఁ జూపిన వేల్పువీవు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 350

గంధమాల్యానులేపముల్ గౌరవముగ
 నీ కొనంగి కుబ్జ, భవత్కృపాకటాక్ష
 మునఁ ద్రిలోకసుందరిగ నీమ్రోల నిలదె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 351

కువలయాపీడగణరాజుఁ గుప్పఁగూల్చి
 మహితబలశాలిఁ జాణూరు మట్టువెట్టి
 బిరుదుమగఁడవై మధురలో వెలసితీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 352

కఠినచిత్తునిఁ గంసునిఁ గసిమసంగి
 తల్లిదండ్రుల ఘోరబంధములు వాపి
 ద్వారకాపురి వేలిన స్వామివీవు!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 353

మ్రుక్కడులు జరాసంధాదు లుక్కుమిగిలి
 చివ్వకును నీపయినిఁగాలుద్రవ్వినపుడు
 లీల వారి నోర్చిన శౌర్యశాలివీవు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 354

రాక్షస వివాహమున రిపురాజినెల్ల
గడ్డి కఱపించి రుక్మిణీకన్యతోడ
విజయలక్ష్మినిఁ జేకొన్న విభుఁడవీవు!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

355

రాజసూయాధ్వరంబునఁ బ్రల్లదంబు
లాడిన శిశుపాలుని, జశ్రహతునిఁ జేసి
ధర్మజ్ఞార్ఘ్యంబుఁ గైకొన్న దైవమీవు!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

356

దుస్స సేనుఁడు ధూర్జుఁడై ద్రుపదతనయ
వలువ లొలువంగ నక్షయవస్త్రికలితఁ
జేసి యామెమానంబు రక్షించితీవు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ !

357

బాలనఖుఁడు కుచేలుఁడు భక్తిమీఱ
నటుకు లందింపఁ బ్రీతితో నారగించి
చిటికెలో వాని ధనవంతుఁ జేసితీవు!
బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ!

358

వీరశృంగారరసములు వెల్లవిరియ
నరిని వరుని మెప్పించు సత్యావధూటి
సమరకౌశల మెంచిన జాణవీవు;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ!

359

సత్యభామకు గర్వభంజనముసేయఁ
దులసియాకునఁ ద్రాసులోఁదూఁగి పరమ
భక్తసులభుండ వన్న పేర్వడసితీపు
బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లదేవ !

360

రాజరాజు విం దొనఁగఁ దిరస్కరించి
విదురు నాతిథ్యమునకు సమ్ముదమునంది
భక్తవాత్సల్యమును స్పష్టపఱిచితీపు
బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లదేవ !

361

కౌరవులు నిన్నుఁబేరొలగమునఁ బాశ
బద్ధుఁ జేయఁగా విశ్వరూపఁబుఁ జూపి
వారి మౌఱ్య మణఁచిన దైవఁబవీపు
బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లదేవ !

362

పుట్టిఁగ్రుడ్డియౌ ధృతరాష్ట్ర భూధవునకుఁ
జూపు నొసఁగి భవద్విశ్వరూపదర్శ
నాప్తినొదవించినట్టి కృపాబివీపు;
బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లదేవ !

363

గాండివము చేయిజాతె సంగరముసేయ
ననుచు నశ్రుసిక్తాక్షుడై యలమటించు
విజయునకు గీతఁగఱపిన వేల్పువీపు
బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లదేవ !

364

కొదమసింగంబు కుంభీంద్రుమద మడంప
 నుఱుకురీతిఁ గురుక్షేత్రయుద్ధమందు
 భీష్ముపై దూఁకు నీ మూర్తిఁ బ్రీతినెంతు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 365

అజిలో ధార్తరాష్ట్రుల నణఁగఁద్రొక్కి
 వసుధకును యుధిష్ఠిరు సార్వభౌముఁజేసి
 విశ్వసంక్షేమకర్తవై వెల్గితీవు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 366

అష్టభార్యలతోఁ బదునాఱువేల
 గోపికలతోఁ బ్రణయకేళిఁ గుతుకమొప్ప
 జరుపు నీదు రాసిక్య మాశ్చర్యకరము
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 367

జయ విశుద్ధచైతన్యవిస్ఫారతేజ!
 జయ యశోదాపురాపుణ్యసత్ఫలంబ!
 జయ నమస్తలోకావనాసక్తచిత్త!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 368

జయ గభీరాబ్ధిగర్వభంజనమహాస్త్రి!
 జయ వృషభనగవిహరణోత్సాహశీల!
 జయ పయోరుహపత్రవిశాలనేత్ర!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 369

7. సామాజిక స్పృహ

బురదఁ బుట్టిన తామరపూవు నీదు
పూజ కర్తవ్యమగుట లేదె? పుడమిలోన
గుణమె కాని కులమును బేర్కొనఁగరాదు
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 370

హీనవంశసంభవయై యహీనమహిమ
సతులలోనరుంధతి సమున్నతినెఁ గాంచె
కులముగా దుర్వి నెఁచంగ గుణమెకాని
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 371

బోయవాఁడైన నేకలవ్యుండు తొల్ల
మేటి విలుకాఁడుగాఁ గ్రగిడి మించలేదె?
గురుఁడు కోర నంగుష్ఠంబుఁ గోసియిఁడె?
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 372

గుండె పిండు కవితలు కోకొల్లలల్ల
తెలుఁగుజగతికి ఘనకీర్తిఁ దెచ్చినట్టి
జామవా కవీంద్రుఁడు హరిజనుఁడుగాఁడె?
బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ ! 373

భవ్యభారతరాజ్యాంగభవనశిల్పి
న్యాయశాస్త్రకోవిదుఁడు మహామనీషి
నచివుఁడంబేత్కరుఁడు హరిజనుఁడుగాఁడె?
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 374

సేతుశీతాద్రిపర్కంతభూతధాత్రి
 ఖ్యాతిఁ గన్నట్టి యాది శంకరుని కెవఁడు
 సర్వజనసమానత్వంబుఁ జాటిచెప్పె?
 బాలబాలాజి! అప్పనవల్లిదేవ!

375

యుగయుగంబులనుండి యీ యుర్విలోన
 రక్తదాహముఁ బెంచు వర్ణవ్యవస్థ
 నదుపులోఁ బెట్టుఁ గల్గు నాయకుని నిమ్ము;
 బాలబాలాజి అప్పనవల్లిదేవ!

376

పుట్టగొడుగులవంటి యీ పుట్టుపులకు
 సార్థకతఁజూపు లేనిచో సమసిపోవె?
 కాలిన పెనంబుపై నీటికణములట్లు
 బాలబాలాజి! అప్పనవల్లిదేవ!

377

అహము తలకెక్కి పేదల నహరహంబు
 ఘోర హింసల పాలేయ కుజనకోటి
 గుండెలకు బల్లెమై నిలుచుండరాదె?
 బాలబాలాజి! అప్పనవల్లిదేవ!

378

పదవికై చేయరానట్టి పనులుచేసి
 నీతి సూత్రాలు గోతిలోఁ బాతిపెట్టు
 నేతలను దగురీతి దండింప రమ్ము;
 బాలబాలాజి! అప్పనవల్లిదేవ!

379

గోముఖవ్యాఘ్రముల్ తడిగుడ్డతోడ
 గొంతుఁగోసెడి తుచ్చులగుంపునుండి
 బ్రతికి బట్ట కట్టఁగ మాకు గతిని జూపు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 320

సరకులను దాచి నల్లబజారులందు
 నిష్టమైన ధరకు విక్రయించునట్టి
 మోతుబరి వర్తకుల పుట్టి ముంపరమ్ము;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 321

అత్తయు నొకింటి కోడలేయనెడు సూక్ష్మ
 ద్రోసిరాజని కోడండ్ర గాసిపెట్టు
 పెంకియత్తలకును గనువిప్పునొనఁగు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 322

సంఘవిద్రోహ శక్తులు జాతినెల్ల
 నల్లకల్లోల మొనరించి తల్లడిల్లఁ
 జేయుచుండఁగ దగఁదుపెక్షింప నీకు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 323

ఎల్లమతముల సారాంశ మేర్పడంగ
 దేవుఁ డొక్కఁడే యని తెల్పుఁ దెలివిమాలి
 జనులు కొట్లాటలకు దిగజాఱఁ దగునె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 324

పూట కొకపక్షము వహించి “ఓటు” కొఱకుఁ
 గల్గబొల్లి మాటలతోడఁ గప్పదాఱు
 వేయు నాయకమ్మన్మల పీఠ మణఁపు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 385

కాలమానపరిస్థితుల్ గలసిరాక
 బుద్ధిమంతులు పలుపాఱు పొందుచుండఁ
 బట్టనట్లుండుటది నీకు భావ్యమానె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 386

కులమతంబులు రెండు నరులను నేఁడు
 పట్టిపల్లార్చు వ్యాధులై ప్రబలుచుండ
 మంచి వెజ్జవై వానిని మాన్పుమయ్య;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 387

ప్రతిసమస్యను నేర్పుగా రాజకీయ
 ముగ మలంచి లబ్ధినిబొంది మురియునట్టి
 స్వార్థపరశక్తులకు గుదిబండవగుము;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 388

నశ్వరంబగుదేహంబు నమ్మి దాని
 కూడిగముఁ జేసి భవదంఘ్రియుగ్మసేవఁ
 బడయని కుమతి జీవచ్ఛవంబ కాఁడె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 389

సదవగాహనలేని సంసారమందుఁ
 గీచులాటలు తఱచుగా లేచు గాన
 దంపతుల మధ్య సఖ్యంబు నింపు మభవః
 బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ! 390

మంచితన మన్న దెన్నఁడో మంటఁగలిసె
 కరడు గట్టిన నిర్దయ కదనుద్రొక్కె
 బడుగువర్గాల బ్రదుకు తెప్పగిదిఁ గడచు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 391

పెను సమస్యలు సృష్టించి మనుజు జీవి
 తాలతోఁ బరిహాసంబు లేలనీకు?
 సుంత దయఁ జూపి వారల వంతఁదీర్చు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 392

మనుగడయెలేని పంగ్వంధజనులు శోక
 వారిధి మునిఁగి యల్లాడ వారి నేల
 సాఁకరాపు నీ కారుణ్యనౌకతోడ?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 393

ఆలి తెచ్చిన కత్తుంబు చాలదనుచు
 అత్తవారిల్లు గుల్లఁ జేయంగఁజూచు
 మూరబామాతలకు నీవు బుద్ధిఁ గఱపు;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 394

కట్నమందాశ పెరిగి లోకంబులోన
 కన్నియల బ్రతుకులు వల్లకాఁడులయ్యె;
 ఏల పాప వీ దురవస్థ? జాలిలేదె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 395

కాలమే పరిష్కార మార్గమ్మునుమ్ము
 దేనికై నను; మనుజుఁడు దీక్షఁబూని
 దూరదృష్టి గమింపఁ జేకూరు సుఖము;
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 396

సరసకావ్యంబు ప్రియసుహృద్వరునిరీతి
 యాపదల సహకారంబుఁజూపి, యాత్మ
 ధృతిని బెంచి నరుని సరిదిద్దుఁగాడె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 397

చేదుతీపుల కలయికే జీవితంబు
 పతియు సతియు వాగ్ధనంబఁధమూని
 వరలిన బ్రతుకు బంగారుబాట కాడె?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 398

జననమరణముల్ సుఖదుఃఖసముదయంబు
 సృష్టి జీవకోటికిఁ గల్గఁజేసినీవు
 అలఁతి నవ్వుచిందించు రహస్యమేమి?
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 399

శ్రద్ధగాఁ గవిత్వమువిని నద్విమర్శ
సేయు నహృదయ శ్రోతలు క్షితిని నేఁడు
నామమాత్రావశిష్టలైనారు సామి!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 400

ఆత్మవిశ్వాస మనదుగా నలమటించు
యువత కుత్రేజ మిచ్చి చేయాఁతనొసఁగి
కార్యశూరులఁ జేయు మవార్యచరిత!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లి దేవ! 401

8 దశావతార వర్ణనము

ద్రుహిణుఁగను బ్రామి వేదముల్ దొంగిలించి
జలధి దాఁగిన సోమకుఁ జంపినట్టి
మత్స్యరూపావతార! యో మహితచరిత!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 402

దేవదానవుల్ దుగ్ధాబ్ధి దీక్షతోడఁ
ద్రచ్చఁ గ్రుంకిన తరిగొండఁ దత్క్షణంబ
నోర్మితోమేనఁ దాల్చిన కూర్మరూప!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 403

అసురవల్లభుఁ డా హిరణ్యాక్షుఁ డుర్వి
నొడిసిపట్టి వార్ధిని ముంపనున్న తఱిని
కోరయంచున నిల్విన క్రోడరూప!
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 404

ఇందుఁ గలఁడందు లేఁడను సందియమ్ము
వలదు హరివట్ల నను పట్టిపైని గనలు
హేమకశిపునిఁ జీల్చిన నృహరిరూపః
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవః

405

బలిసురారాతినుండి త్రిపాదధరణి
దానముగఁ బొంది భూనభోంతరమునిండి
కరుణ నాతనిఁ గాచిన ఖర్వరూపః
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ !

406

అలిగి ముయ్యేడు మాఱుల నవనిపతుల
కంతములు ద్రుంచి, మాతృశోకంబుఁదీర్చి
ప్రతిన నిల్చుకొన్న పరశురామరూపః
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ!

407

చెనఁటి దశకంఠ శిరములు క్షితిని రాల్చి
సతిని సీతనుగొని జగద్ధితముఁగోరి
రాజ్యమేలినయట్టి శ్రీరామరూపః
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవః

408

గీత బోధించి క్రీడి సంప్రీతుఁజేసి
రిపుసమూహము ననిలోనఁ ద్రెళ్లజేసి
కీర్తనీయుఁడవైన శ్రీకృష్ణరూపః
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లదేవ!

409

సత్యధర్మదయాశౌచసద్గుణాళి
 నేల నాలుగుచెఱగుల నింపినట్టి
 భూతకారుణ్యపరతంత్రః బుద్ధరూప!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 410

ముష్కరులు చెలరేగి సామూహికముగ
 ఘోరహత్య లొనర్చ నాక్రోశమందు
 కాందిశీకులఁ గాచిన కల్పిరూప!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 411

9 కృతికర్తృ విషయాదికము

పూజ్యపాదుఁడు బమ్మెరపోతరాజు
 సత్కవియె నాకు మార్గదర్శకుఁడుగాఁగ
 భవజలధి దాఁట నీకృతి వ్రాసినాఁడ
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 412

రామపాదతీర్థంబుగాఁ బ్రథితకెక్కి
 విమల గౌతమీ నిమ్న గోపేతమైన
 భవ్య ధవళేశ్వర గ్రామవాసి నేను
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 413

శ్రీయగస్త్యేశ్వరస్వామి, శ్రీజనార్ద
 నుండు శ్రీవాసుసుతుఁడు కొల్వండియివట
 శ్రేయములొసంగి ప్రజను రక్షించుచుండ్రు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 414

గ్రామదేవతగాఁ బేగుగన్న శ్రీత జ
నావనానక్త హృదయ ముత్కాలతల్లి
చలువదీవెన లందు బిడ్డలము మేము
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 415

స్వామి సుందరవైతన్యసంయమింద్ర
జలదగంభీరకంఠనిస్వానలహరిఁ
జెన్నుమీఱు మహత్తరక్షేత్రమిద్ది
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 416

“శ్రీనికేతన” మనుపేరఁ జెలువుమిగిలి
హృదయనమ్మోదమొసఁగు నా సదనమందు
శ్రీద్వితీయుఁడవై నివసింపుమయ్య
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 417

ఖ్యాతిఁగన్న మెండా వంశమందునేను
వెంకయమ్మ సత్యములకుఁ బ్రీయతనూభ
వుండనై యొప్పి నీకు భక్తుండ నైతి,
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 418

నాదు సహధర్మచారిణి నమ్రచరిత
రాజరత్నాఖ్య నీభక్తురాలు ప్రోత్స
హింప నీ చతుశ్శతి రచించి నాఁడ
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 419

నన్ను “చిన్న సీతారామ” నాము; నరస
సాహితీస్వరసౌధాగ్రసంచరిష్ణు
గూర్మిమెచ్చి యీ కృతినీఁ గైకొమ్ముస్వామి;
బాలబాలాజి ! అప్పనపల్లిదేవ! 420

అమలవేదాంతపీఠీవిహారు నిన్ను
సాహసించి వర్ణింప నుత్సాహపడితి
నెరసులున్న వత్సలత మన్నింపుమయ్య
బాలబాలాజి: అప్పనపల్లిదేవ! 421

10 ఫలశ్రుతి

నాదుశతకంబు పండితామోదమంది
పాఠకమహాశయులకు నదృష్టిఁ గఱపి
క్షీతిని విశ్రుతిఁ గనునట్లు సేయుమయ్య
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 422

సావధానులై యీ చతుశ్శ్రుతిని నాల
కించుదానఱనులఁ గటాక్షించి నీవు
కర్మబంధముల్ తొలఁగించి కావుమయ్య
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 423

శుద్ధచేతస్కులై దీని శ్రద్ధతోడ
నహరహము పఠించెడి సుకృతాత్ములకును
దివ్యకైవల్యమును బ్రసాదింపుమయ్య;
బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 424

కేవలము భవన్నా మసంకీర్తనంబు
 సేయు పామరజనుల వాంఛితములెల్లఁ
 ద్వరితగతిఁ దీర్చి వారికి శరణమగుము
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 425

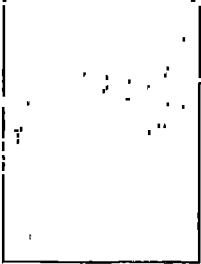
భువిని బ్రజలెల్లదును మూఁడుపూవు లాఱు
 కాయలుగ మహాభ్యుదయంబుఁ గాంచవలయు
 నాయురారోగ్య సుఖశాంతు లందవలయు
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 426

మంగళము నీకు నవరత్న మయకిరీట!
 మంగళము నీకు మృగమదసంగతాంగ!
 మంగళము నీకు సర్వసంపత్ప్రదాత!
 బాలబాలాజి! అప్పనపల్లిదేవ! 427

హరిః ఓం తత్ సత్

శ్రీమతి రాజమహేంద్రవరము తగులుకు
మున్నగు పట్టణములందలి
ప్రభుత్వ కళాశాలలందు
ఆంధ్రోపన్యాసకత్వము.

- నామదేయము :- చిన సీతారామయ్య
- వంశనామము :- మెండా
- జననము :- 10-11-1933
- అభిజనము :- పావన గోదావరీ నదీ తీరస్థమైన
ధవళేశ్వరగ్రామము
- జననీ జనకులు :- శ్రీమతి వెంకాయమ్మ, శ్రీసత్యంబు
- సహధర్మచారిణి :- శ్రీమతి రాజరత్నం
- అభ్యస్త విద్య :- ఎమ్.ఏ. (తెలుగు)
- ఉద్యోగ వివరములు :- 1958 నుండి 1991 వఱకు
రాజమహేంద్రవరము, తగులుకు
మున్నగు పట్టణములందలి
ప్రభుత్వ కళాశాలలందు
ఆంధ్రోపన్యాసకత్వము.
1991 నవంబరులో పదవీ
విరమణము
- అభిరుచులు :- కవితావ్యాసంగము
సారస్వతానుశీలనము
ఆధ్యాత్మిక చింతనము.
- ముద్రిత కృతులు :- తేనెవాకలు (1955)
శ్రీ వేంకటేశ సుప్రభాతము
(ఆంధ్రపద్యతాత్పర్యసహితము
1980)

